

CAPETOWNSKI ISKAZ O PREDANJU

Ispovijed vjere i poziv na djelovanje

Treći Lausannski kongres za evangelizaciju svijeta
Cape Town, 16. – 25. listopada 2010.

SADRŽAJ

Predgovor
Preambula

PRVI DIO LJUBIMO PORADI GOSPODINA: CAPETOWNSKA ISPOVIJED VJERE

1. Ljubimo jer je Bog prvi ljubio nas
2. Ljubimo živoga Boga
3. Ljubimo Boga Oca
4. Ljubimo Boga Sina
5. Ljubimo Boga Duha Svetoga
6. Ljubimo Riječ Božju
7. Ljubimo Božji svijet
8. Ljubimo evanđelje Božje
9. Ljubimo narod Božji
10. Ljubimo Božju misiju

DRUGI DIO SLUŽIMO PORADI GOSPODINA: CAPETOWNSKI POZIV NA DJELOVANJE

- Uvod
- I Svjedočiti o Kristovoj istini u pluralističkom, globaliziranom svijetu
 - II Graditi Kristov mir u podijeljenom i slomljenom svijetu
 - III Živjeti Kristovu ljubav među ljudima drugih vjera
 - IV Otkrivati Kristovu volju za evangelizaciju svijeta
 - V Pozivati Kristovu Crkvu na povratak poniznosti, integritetu i jednostavnosti
 - VI Partnerstvo u tijelu Kristovu za jedinstvo u misiji
- Zaključak

PREDGOVOR

Treći Lausannski kongres za evangelizaciju svijeta (Cape Town, 16. – 25. listopada 2010.) okupio je 4200 evanđeoskih vođa iz 198 zemalja, a diljem svijeta na sastancima i putem Interneta u njemu je sudjelovalo više stotine tisuća drugih. Njegov cilj? Nanovo izazvati globalnu Crkvu da bude svjedok Isusa Krista i cjelokupnog njegovog učenja – u svakom narodu, u svim sferama društva, te u svijetu ideja.

Capetownski iskaz o predanju plod je ovog poduhvata. Stoji na povijesnoj liniji, gradeći na Lausanskom zavjetu i Manilskom proglasu. Sastoji se od dva dijela. Prvi dio izriče biblijska uvjerenja, koja su do nas došla putem Pisma, a drugi je dio poziv na djelovanje.

Kako je uobličen prvi dio? Najprije se o njemu raspravljalo u Minneapolisu u prosincu 2009., na skupu 18 pozvanih teologa i evanđeoskih vođa sa svih kontinenata. Manja skupina, na čelu koje je bio dr. Christopher J. H. Wright, predsjedatelj Lausanske teološke radne skupine, zamoljena je da pripremi konačni dokument, kako bi bio spreman za predstavljanje na Kongresu.

Kako je uobličen drugi dio? Opsežan proces slušanja započeo je pred više od tri godine prije početka Kongresa. Međunarodni zamjenici direktora Lausanskog pokreta predvodili su konzultacije u svojim regijama, gdje su kršćanski vođe zamoljeni da identificiraju glavne izazove za Crkvu. Pojavilo se šest ključnih pitanja. Ona su (1) odredila program Kongresa i (2) formirala okvir poziva na djelovanje. Proces slušanja nastavljen je i tijekom Kongresa, gdje su Chris Wright i Radna skupina za izjavu vjerno bilježili sve doprinose. Bio je to naporan i monumentalan trud.

Capetownska izjava o predanju bit će putokaz Lausanskom pokretu tijekom idućih deset godina. Nadamo se da će njegov proročki poziv na rad i molitvu voditi crkve, misijske organizacije, seminare, kršćane na radnom mjestu i studente na sveučilištima da ga prihvate i pronađu svoju ulogu u njegovu ostvarenju.

Mnoge doktrinarne izjave potvrđuju ono što Crkva vjeruje. Željeli smo ići dalje i povezati vjeru s praksom. Naš je model bio onaj apostola Pavla čije je teološko učenje konkretizirano u praktičnim napucima. Primjerice, u Kološanima poslanici njegov dubok i prekrasan portret Kristova prvenstva prizemljen je poukom o tome što to znači biti ukorijenjen u Kristu.

Razlikujemo ono što je u središtu kršćanskog evanđelja, tj. temeljne istine u

kojima moramo biti jedinstveni, od sekundarnih pitanja, gdje se iskreni kršćani ne slažu u svojoj interpretaciji onoga što Biblija uči ili zahtijeva. Ovdje smo radili na uobličavanju Lausanskog principa 'širine unutar granica', a u prvome su dijelu te granice jasno definirane.

Tijekom cijelog tog procesa bili smo oduševljeni suradnjom sa Svjetskom evanđeoskom alijansom koja nam je bila partner u svim fazama. Čelnici WEA se u potpunosti slažu kako s Ispovijesti vjere tako i Pozivom na djelovanje.

I dok u Lausanskom pokretu govorimo i pišemo iz evanđeoske tradicije, potvrđujemo jedinstvo Tijela Kristova, i rado priznajemo da postoje mnogi sljedbenici Gospodina Isusa Krista u drugim tradicijama. Pozdravili smo visoke predstavnike iz nekoliko povijesnih crkava i drugih tradicija kao promatrače u Cape Townu i vjerujemo da Capetownski iskaz o predanju može biti koristan za crkve svih tradicija. Mi ga nudimo u duhu poniznosti.

Koje su naše nade za Capetownski iskaz predanja? Vjerujemo da će se o njemu govoriti, raspravljati i da će mu biti pridana važnost kao zajedničkoj izjavi globalnog evanđeoskog kršćanstva, da će oblikovati zadatke u kršćanskoj službi, da će ojačati misleće vođe na javnoj sceni, i da će učvrstiti inicijative i partnerstva koja će iz njega proizaći.

Neka Riječ Božja osvjetljava naš put, neka milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga, i zajedništvo Duha Svetoga budu sa svakim od nas.

S Douglas Birdsall
Izvršni predsjedatelj

Lindsay Brown
Međunarodni direktor

PREAMBULA

Kao članovi sveopće Crkve Isusa Krista, radosno potvrđujemo svoje predanje Bogu živome i njegovoj spasonosnoj nakani provedenoj po Gospodinu Isusu Kristu. Poradi njega obnavljamo svoje predanje viziji i ciljevima Lausannskog pokreta.

Dvojako je značenje toga:

Prvo, ostajemo predani zadatku naviještanja svjedočanstva o Isusu Kristu i njegovu nauku po cijelome svijetu. Prvi je Lausannski kongres (1974) sazvan s nakanom evangelizacije svijeta. Među njegovim glavnim doprinosima Crkvi u svijetu bili su: Lausannski zavjet, nova svijest o broju naroda do kojih evanđelje nije doprlo, svježe otkriće holističke naravi biblijskoga evanđelja i kršćanske misije. Drugi Lausannski kongres, u Manili (1989), začeo je više od 300 strateških partnerstava u evangelizaciji svijeta, uključujući brojna takva partnerstva među narodima u svim dijelovima svijeta.

I drugo, ostajemo predani temeljnim dokumentima Pokreta – *Lausannskom zavjetu* (1974), i *Manilskom proglasu* (1989). Ovi dokumenti jasno izražavaju temeljne istine evanđelja i primjenjuju ih na našu praktičnu misiju na načine koji su još uvijek relevantni i izazovni. Priznajemo da nismo bili vjerni obvezama preuzetim iz tih dokumenata. No mi te dokumente ipak potvrđujemo i njih se držimo – dok tražimo način kako izraziti i primijeniti vječne istine evanđelja u svome naraštaju, u svijetu koji se neprestano mijenja.

STVARNOSTI KOJE SE MIJENJAJU

Gotovo sve se u načinu na koji živimo, mislimo i odnosimo jedan prema drugome mijenja ubrzanim ritmom. Na dobro ili loše, osjećamo utjecaj globalizacije, digitalne revolucije, i promjenjivo stanje gospodarske i političke moći u svijetu. Neke od stvari s kojima se suočavamo izazivaju u nama tugu i tjeskobu: globalno siromaštvo, rat, etnički sukobi, bolesti, ekološka kriza i klimatske promjene. Međutim, jedna je velika promjena u našem svijetu razlogom za radost, a to je rast sveopće Kristove Crkve.

Činjenica da se Treći Lausannski kongres događa u Africi dokaz je tomu.

Najmanje dvije trećine svih kršćana živi danas na kontinentima Juga i Istoka. Stav našega Kongresa u Cape Townu odražava ovaj ogroman pomak u svijetu kršćanstva u 20. stoljeću: od Misijske konferencije u Edinburghu 1910. Radujemo se čudesnom rastu Crkve u Africi i radujemo se što su naše afričke sestre i braća u Kristu domaćini ovog Kongresa. Istovremeno nismo se mogli susresti u Južnoj Africi, a da ne budemo svjesni proteklih godina trpljenja i aparthejda. Zato zahvaljujemo za napredovanje evanđelja i suverenu Božju pravednost na djelu u novijoj povijesti, dok se još uvijek hrvamo sa stalno prisutnim zlom i nepravdom. Takvo je dvostruko svjedočanstvo i uloga crkve na svakome mjestu.

U kršćanskoj misiji moramo odgovoriti na stvarnosti svoga naraštaja. Također moramo učiti iz te mješavine mudrosti i pogrešaka, uspjeha i neuspjeha, koje smo naslijedili od prijašnjih naraštaja. Poštujemo i žalimo nad prošlošću i okrećemo se s budućnosti.

NEPROMIJENJENE STVARNOSTI

U svijetu koji ubrzano radi na vlastitom mijenjanju, neke stvari, međutim, ostaju nepromijenjenima. Ove velike istine nude biblijsko opravdanje našem misijskom djelovanju.

- *Ljudska su bića izgubljena.* Biblija opisuje temeljnu čovjekovu nevolju: stojimo pod pravednim Božjim sudom zbog svojega grijeha i pobune te, bez Krista, ostajemo bez nade.
- *Evanđelje je dobra vijest.* Evanđelje nije koncept koji treba svježe ideje, nego je to priča koju treba na svježi način ispričati. To je nepromjenjiva priča o tome što je Bog učinio da spasi svijet, ponajviše u povijesnim događajima života, smrti, uskrsnuća i vladavine Isusa Krista. U Kristu je nada.
- *Nastavlja se misija Crkve.* Božja se misija nastavlja do nakraj zemlje i do kraja svijeta. Doći će dan kada će svjetska kraljevstva postati kraljevstvom našega Boga i njegova Pomazanika, i Bog će prebivati sa svojim otkupljenim čovječanstvom u novome stvorenju. Do toga se dana nastavlja sudjelovanje Crkve u Božjoj misiji, u radosnoj žurbi te u svježim i uzbudljivim mogućnostima u svakome naraštaju, uključujući i naš.

ŽAR NAŠE LJUBAVI

Ova je Izjava uokvirena jezikom ljubavi. Ljubav je jezik saveza. Biblijski savezi, Stari i Novi, izraz su Božje otkupiteljske ljubavi i milosti koja dopire do izgublje-

nog čovječanstva i iskvarenog stvorenja. One su poziv nama da i mi ljubavljuz vratimo. Naša se ljubav pokazuje u povjerenju, poslušnosti i žarkom predanju Gospodinu našega zavjeta. Ovako je Lausanski zavjet definirao evangelizaciju: „da cijela Crkva čitavom svijetu prenese potpuno evanđelje.“ To je još uvijek žar naše ljubavi. Zato obnavljamo svoj zavjet, ponovno potvrđujući:

- *Našu ljubav za potpuno evanđelje*, kao slavnu Božju dobru vijest u Kristu, za svaku dimenziju njegova stvorenja, jer je sve stvorenje bilo opustošeno grijehom i zlom.
- *Našu ljubav za cijelu Crkvu*, kao narod Božji, otkupljen Kristom iz svakoga naroda na zemlji i sve naraštaje kroz povijest, koji sudjeluje u Božjoj misiji u ovome dobu te ga zauvijek slavi u vremenu koje dolazi.
- *Našu ljubav za čitavi svijet*, koji je tako daleko od Boga, ali tako blizu njegova srca; svijet koji je Bog tako ljubio da je za njegovo spasenje dao svoga Jedinorođenoga Sina.

U zagrljaju te trostruke ljubavi iznova se obvezujemo biti cijela Crkva, *da vjerujemo, slušamo i dijelimo* potpuno Evanđelje, i idemo čitavome svijetu, načiniti učenike među svim narodima.

PRVI DIO

LJUBIMO PORADI GOSPODINA: CAPETOWNSKA ISPOVIJED VJERE

1. LJUBIMO JER JE BOG PRVI LJUBIO NAS

Božja misija proistječe iz Božje ljubavi. Misija Božjega naroda proistječe iz naše ljubavi za Boga i za sve što Bog ljubi. Evangelizacija svijeta jest izliće Božje ljubavi za nas i po nama. Potvrđujemo prvenstvo Božje milosti, na koju odgovaramo vjeron, očitovanom u poslušnosti ljubavi. Ljubimo jer je Bog prvi nas ljubio i poslao svog Sina da bude pomirnica za naše grijehе.¹

- a) *Ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu čine prvu i najveću zapovijed o kojoj ovisi sav Zakon i Proroci. Ljubav je ispunjenje Zakona i prvi plod Duha. Ljubav je dokaz da smo nanovorodeni, uvjerenje da Boga poznamo i dokaz da Bog prebiva u nama. Ljubav je nova zapovijed Kristova, koji je rekao svojim učenicima da će njihova misija biti vidljiva i uvjerljiva jedino ako poslušaju ovu zapovijed. Nevidljivi se Bog, koji je postao vidljiv po utjelovljenju svojega Sina, objavljuje svijetu jedino kroz kršćansku ljubav jednih prema drugima. Ljubav je bila među prvinama koje je Pavao zamijetio i pohvalio među novim vjernicima, zajedno s vjeron i nadom. Ali je ljubav najveća, jer ljubav nikad ne prestaje.²*
- b) *Takva ljubav nije slaba ili sentimentalna. Ljubav samoga Boga jest vjerna ljubav saveza, predana, samu sebe daje, požrtvovna, jaka i sveta. Budući da je Bog ljubav, ljubav prožima čitavo njegovo biće i sva njegova djela,*

1 Gal 5,6; Iv 14,21; 1 Iv 4,9-19

2 Mt 22,37-40; Rim 13,8-10; Gal 5,22; 1 Pt 1,22; 1 Iv 3,14; 4,7-21; Iv 13,34-35

njegovu pravdu kao i njegovu samilost. Božja se ljubav proteže nad svim njegovim stvorenjem. Nama je zapovjedbno da ljubimo na način koji odražava ljubav Božju u svim tim dimenzijama. To znači hodati putovima Gospodnjim.³

- c) U oblikovanju našega uvjerenja i našega predanja u kategorijama ljubavi, preuzimamo temeljni i najzahtjevniji od svih biblijskih izazova:
- da ljubimo Gospodina, Boga našega svim srcem, dušom, umom i snagom,
 - da ljubimo svoje bližnje (uključujući strance i neprijatelje) kao sebe same,
 - da ljubimo jedni druge kao što je Bog u Kristu ljubio nas, i
 - da ljubimo svijet ljubavlju Onoga koji je dao svoga Sina Jedinorođenca da se svijet po njemu spasi.⁴
- d) *Takva je ljubav Božji dar izliven u naša srca*, ali je također i Božja zapovijed koja zahtijeva poslušnost naše volje. Takva ljubav znači biti kao Krist: čvrst u ustrajnosti, ali i nježan u poniznosti, odlučan u suprotstavljanju zlu, ali i suosjećajan s patnicima; hrabar u trpljenju i vjeran sve do smrti. Takvu je ljubav uobličio Krist na zemlji i mjeri je uskrslu Krist u slavi.⁵

Potvrđujemo da tako u potpunosti shvaćena biblijska ljubav mora biti ključna oznaka identiteta i zaštitni znak Isusovih učenika. U odgovoru na Isusovu molitvu i zapovijed čeznemo da to uistinu tako i bude. Žaloso ispovijedamo da prečesto to nije tako. Stoga se ponovno obvezujemo uložiti sav napor da bismo živjeli, mislili, govorili i ponašali se na način da iskažemo što to znači hodati u ljubavi – ljubavi prema Bogu, ljubavi jednih za druge i ljubavi prema svijetu.

2. LJUBIMO BOGA ŽIVOGA

Naš Bog koga ljubimo otkriva se u Bibliji kao jedan, vječan, živi Bog, koji uređuje sve stvari po svojoj suverenoj volji i za svoju spasonosnu svrhu. U jedinstvu Oca, Sina i Duha Svetoga, Bog je jedini Stvoritelj, Vladar, Sudac i Spasitelj svijeta.⁶ Zato ljubimo Boga - zahvaljujući mu za naše mjesto u stvaranju, s povjerenjem u

3 Pnz 7,7-9; Hoš 2,19-20; 11,1; Ps 103; 145,9.13.17; Gal 2,20; Pnz 10,12-19

4 Pnz 6,4-5; Mt 22,37; Lev 19,18.34; Mt 5,43-45; Iv 15,12; Ef 4,32; Iv 3,16-17

5 Rim 5,5; 2 Kor 5,14; Otk 2,4

6 Pnz 4,35.39; Ps 33,6-9; Jr 10,10-12; Pnz 10,14; Iz 40,22-24; Ps 33,10-11.13-15; Ps 96,10-13; Ps 36,6; Iz 45,22

njegovu suverenu providnost, s povjerenjem u njegovu pravednost, zahvaljujemo za spas koji nam je priredio.

- a) **Ljubimo Boga ponad svega drugoga.** Zapovjedenom nam je da ljubimo i štujemo jedino živoga Boga. Ali, poput starozavjetnog Izraela, dopuštamo da naša ljubav prema Bogu bude iznevjerena, jer se okrećemo nekomu od bogova ovoga svijeta, bogovima naroda koji nas okružuju.⁷ Upadamo u sinkretizam, mamljeni idolima pohlepe, moći i uspjeha, služeći većma bogatstvu no Bogu. Prihvaćamo dominantne političke i gospodarske ideologije, bez biblijske kritike. U iskušenju smo, pod pritiskom religijskog pluralizma, kompromitirati svoje vjerovanje u Kristovu jedincatost. Trebamo, poput Izraela, čuti proročki poziv i poziv samoga Isusa na pokajanje, da se odrekemo svega što nije Božje te da se vratimo poslušnoj ljubavi i štovanju samoga Boga.
- b) **Žarko ljubimo Boga poradi slave njegove.** Najveća je motivacija našoj misiji ono isto što pokreće misiju Boga samoga – da jedan pravi, živi Bog bude poznat i proslavi se u cijelomu svome stvoranju. To je Božji krajnji cilj i mora biti naša najveća radost.

„Ako Bog želi da se svako koljeno pokloni Isusu i svaki ga jezik prizna, to trebamo i mi željeti. Moramo biti 'ljubomorni' (kako to Sveto pismo ponekad izriče) za slavu njegova imena – uznemireni kad ostane nepoznat, povrijeđeni kad ga se zanemaruje, ogorčeni kad ga se huli, i sve vrijeme zabrinuti i odlučni da mu se oda poštovanje i slava koju zaslužuje. Najviši od svih misijskih poticaja nije ni poslušnost Velikome poslanju (ma kako ono važno bilo), ni ljubav prema otuđenim grešnicima koji propadaju (ma kako jak bio taj poticaj, posebice kada razmišljamo o Božjemu gnjevu) nego radije revnost – gorljiva i žarka revnost – na slavu Isusa Krista ... Pred tim vrhovnim ciljem kršćanske misije svi nedostojni motivi moraju nestajati i umrijeti.“⁸ (John Stott)

Naša bi najveća tuga morala biti činjenica da se u našem svijetu živi Bog nije proslavio. Agresivni ateizam odbija živoga Boga. Svjetske religije u svojim praksama zamjenjuju ili iskrivljuju jedinoga pravog Boga. Naš je Gospodin Isus Krist zlostavljan i krivo predstavljen u nekim popularnim kulturama. A lice Boga biblijske objave zaklonjeno je kršćanskim nominalizmom, sinkretizmom i licemjerjem.

7 Pnz 4 i 6

8 John Stott, *The Message of Romans, The Bible Speaks Today* (Leicester and Downers Grove: Intervarsity Press, 1994), str. 53.

Ljubiti Boga usred svijeta koji ga odbija ili iskrivljuje poziva na odlučno ali i ponizno svjedočenje za našega Boga; odlučna ali i milostiva obrana istine evanđelja Krista, Sina Božjega i molitveno povjerenje u uvjeravajuće i uvjerljivo djelo njegova Duha Svetoga. Obvezujemo se na takvo svjedočenje, jer ako tvrdimo da ljubimo Boga moramo dijeliti Božji najveći prioritet, a to je da njegovo ime i njegova Riječ budu uzvišeni ponad svega.⁹

3. LJUBIMO BOGA OCA

Po Isusu Kristu, Sinu Božjemu – a samo po njemu kao Putu, Istini i Životu – upoznali smo i počeli ljubiti Boga kao Oca. Kao što Duh Sveti svjedoči s našim duhom da smo Božja djeca, tako zajedno s riječima Isusove molitve i mi vapimo: „Abba, Oče“, i molimo molitvu koju nas je Isus naučio: „Oče naš“. Naša se ljubav prema Isusu koju pokazujemo svojom poslušnošću susreće s Očevom ljubavlju za nas, dok se Otac i Sin nastanjuju u nama, u obostranom davanju i primanju ljubavi.¹⁰ Ovaj intiman odnos ima duboke biblijske temelje.

- a) *Ljubimo Boga kao Oca njegova naroda. Starozavjetni Izrael poznavao je Boga kao Oca, kao Onoga koji ih je stvorio, vodio i odgajao, tražeći od njih poslušnost te čeznuo za njihovom ljubavi, očitovao suosjećajno praštanje i strpljivu trajnu ljubav.¹¹ Sve to vrijedi i za nas kao narod Božji u Kristu u našem odnosu s Bogom Ocem.*
- b) *Ljubimo Boga kao Oca, koji je tako ljubio svijet da je dao svoga Sina Jedinorođenca za naše spasenje. Kako je velika Očeva ljubav za nas kad se možemo zvati djecom Božjom. Kako je nemjerljiva Očeva ljubav koji ne poštedje svojega jedinoga Sina nego ga predade za sve nas. Ta se Očeva ljubav u davanju zrcali u sebedarnoj ljubavi njegova Sina. Vladao je potpuni sklad između Oca i Sina u djelu pomirenja ostvarenoga na križu, po vječnome Duhu. Otac je ljubio svijet te je dao svoga Sina, „Sin Božji ljubio me je i predao samoga sebe za mene.“ To jedinstvo Oca i Sina, kako je potvrdio sam Isus, učestalo odzvanja i kod Pavla u njegovim pozdravima: „Milost i mir od Boga, Oca našega i Gospodina Isusa Krista, koji sam sebe dade za grijeha naše... po volji Boga i Oca našega, komu slava zauvijek i uvijek. Amen.“¹²*

9 Ps 138,2

10 Iv 14,6; Rim 8,14-15; Mt 6,9; Iv 14,21-23

11 Pnz 32,6.18; 1,31; 8,5; Iz 1,2; Mal 1,6; Jr 3,4.19; 31,9; Hoš 11,2; Ps 103,13; Iz 63,16; 64,8-9

12 Iv 3,16; 1 Iv 3,1; Rim 8,32; Heb 9,14; Gal 2,20; Gal 1,4-5

- c) *Ljubimo Boga kao Oca čiju narav odražavamo i u čiju brigu vjerujemo.* U Govoru na gori Isus opetovano ukazuje na našega nebeskog Oca kao model ili žarište našega djelovanja. Kao djeca Božja trebamo biti mirotvorci. Činiti nam je dobra djela kako bi se naš Otac proslavio. Ljubiti nam je naše neprijatelje kako bi do izražaja došla Božja očinska ljubav. Davati nam je, moliti i postiti u skrovitosti, samo da naš Otac to vidi. Praštati nam je drugima kao što naš Otac oprašta nama. Ne moramo biti zabrinuti, nego trebamo imati povjerenje u skrb našega Oca za nas. Iz takvog ponašanja, koje proizlazi iz kršćanske naravi, vršimo volju našeg Oca na nebesima, u kraljevstvu Božjemu.¹³

Ispovijedamo da smo često zanemarivali istinu Božjega očinstva svih ljudi i time se lišavali bogatstva svoga odnosa s njime. Iznova se obvezujemo doći Ocu po Sinu Isusu; primiti i odgovoriti na njegovu očinsku ljubav, živjeti u poslušnosti prema njegovoj očinskoj stezi, odražavati njegov očinski lik u cijelomu svome ponašanju i stavovima te vjerovati u njegovu očinsku brigu bez obzira na okolnosti kroz koje nas on vodi.

4. LJUBIMO BOGA SINA

Bog je zapovjedio Izraelu da Gospodina Boga svojega ljube s isključivom privrženosti. Tako i za nas, ljubav prema Gospodinu Isusu Kristu znači da trebamo ustrajno tvrditi da je samo on Spasitelj, Gospodin i Bog. Biblija uči da Isus čini ista suverena djela kao i sam Bog. Krist je Stvoritelj svemira, Vladar povijesti, Sudac svim narodima i Spasitelj svih koji se obrate Bogu.¹⁴ On je dionik Božjega identiteta u božanskoj jednakosti i jedinstvu Oca, Sina i Duha Svetoga. Baš kao što je Bog pozvao Izraela da ga ljubi u vjeri Saveza, poslušnosti i svjedoka-sluge, i mi potvrđujemo svoju ljubav prema Isusu Kristu povjerenjem u njega, poslušnošću i naviještanjem.

- a) *Mi vjerujemo Kristu.* Vjerujemo svjedočanstvu evanđelja koje tvrdi da je Isus iz Nazareta Mesija, Onaj koga je Bog imenovao i poslao da ispuni jedinstveno poslanje Izraela Staroga zavjeta, da donese blagoslov Božjega spasenja svim narodima, kako je Bog obećao Abrahamu.
- U Isusu, začetom po Duhu Svetome i rođenom od djevice Marije,

13 Mt 5,9.16.43-48; 6,4.6.14-15.18.25-32; 7,21-23

14 Iv 1,3; 1 Kor 8,4-6; Heb 1,2; Kol 1,15-17; Ps 110,1; Mk 14,61-64; Ef 1,20-23; Otk 1,5; 3,14; 5,9-10; Rim 2,16; 2 Sol 1,5-10; 2 Kor 5,10; Rim 14,9-12; Mt 1,21; Lk 2,30; Dj 4,12; 15,11; Rim 10,9; Tit 2,13; Heb 2,10; 5,9; 7,25; Otk 7,10

Bog je uzeo naše ljudsko tijelo i živio među nama, u potpunosti Bog i u potpunosti čovjek.

- U svome je životu Isus živio u savršenoj vjernosti i poslušnosti prema Bogu. Najavio je i poučavao o Kraljevstvu Božjem te dao uzor svojim učenicima kako treba živjeti pod Božjom vladavinom.
 - U svojoj je službi i znamenjima Isus najavio i očitovao pobjedu Kraljevstva Božjega nad zlom i zlim silama.
 - U svojoj je smrti na križu Isus, umjesto nas, uzeo na sebe naš grijeh, plativši punu cijenu, kaznu i sramotu, pobijedivši smrt i sile zla, ostvarivši pomirenje i otkupljenje cjelokupnog stvorenja.
 - Bog je Isusa u njegovu tjelesnom uskrsnuću opravdao i uzvisio, dovršivši i demonstrirajući punu pobjedu križa, čime je on postao pretečom otkupljenog čovječanstva i obnovljenog stvorenja.
 - Od svoga uzašašća Isus vlada kao Gospodin nad svom poviješću i stvorenjem.
 - O svome će povratku Isus izvršiti Božji sud, uništiti Sotonu, zlo i smrt te uspostaviti sveopću Božju vladavinu.
- b) ***Poslušni smo Kristu.*** Isus nas poziva na učenje, na preuzimanje križa i nasljedovanje njega na putu samoodricanja, služenja i poslušnosti. „Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi“, rekao je. „Zašto li me zovete Gospodine, Gospodine, a ne učinite ono što kažem?“ Pozvani smo živjeti kao što je Krist živio i ljubiti kao što je Krist ljubio. Ispovijedati Krista zanemarujući pri tom njegove zapovijedi jest opasna ludost. Isus nas upozorava da će mnogi koji se na nj pozivaju čineći izuzetna i čudesna znamenja biti od njega odbačeni kao zločinitelji.¹⁵ Pozorno uzimamo u obzir ovo Kristovo upozorenje, jer nitko od nas nije imun na takve strahovite opasnosti.
- c) ***Mi Krista naviještamo.*** Jedino u Kristu Bog nam se potpuno i konačno otkrio, i samo po Kristu Bog je postigao spasenje za svijet. Stoga klečimo kao učenici do nogu Isusa iz Nazareta i zajedno mu s Petrom kažemo: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“, a s Tomom priznajemo: „Gospodin moj i Bog moj.“ Iako ga nismo vidjeli, mi ga ljubimo. I radosno se nadamo danu njegova povratka kada ćemo ga vidjeti onakva kakav on jest. Do toga se dana pridružujemo Petru i Ivanu navješćujući da „nema spasenja ni u jednom drugom, jer nema drugog imena pod nebom po kojem nam se treba spasiti.“¹⁶

15 Lk 6,46; 1 Iv 2,3-6; Mt 7,21-23

16 Mt 16,16; Iv 20,28; 1 Pt 1,8; 1 Iv 3,1-3; Dj 4,12

Iznova se obvezujemo da ćemo po čitavom svijetu pronositi svjedočanstvo o Isusu Kristu i o cijelomu njegovu nauku, znajući da možemo biti svjedoci samo ako sami živimo u poslušnosti njegovu nauku.

5. LJUBIMO BOGA DUHA SVETOGA

Mi ljubimo Duha Svetoga u jedinstvu Trojstva, zajedno s Bogom Ocem i Bogom Sinom. On je Duh misije, poslan od Oca poslanja i Sina poslanja, što udiše život i moć u Božju misionarsku Crkvu. Mi ljubimo i molimo za prisutnost Duha Svetoga, jer bez svjedočanstva Duha koji svjedoči za Krista naše je svjedočanstvo uzaludno. Bez uvjeravajućega djela Duha naše je propovijedanje uzaludno. Bez darova, vodstva i sile Duha naša je misija tek ljudski napor. Bez ploda Duha naš je život neprivačlan i ne može odražavati ljepotu evanđelja.

- a) U Starome zavjetu vidimo da Duh Božji djeluje u stvaranju, u djelima oslobođenja i pravde te u ispunjenju i osnaživanju ljudi za svaku vrstu službe. Duhom ispunjeni proroci gledali su prema dolazećem Kralju i Sluzi čiji će lik i djelo biti obdareni Božjim Duhom. A gledali su i prema nadolazećem vremenu koje će biti obilježeno izlićem njegova Duha, koji Božjemu narodu donosi novi život i svježu poslušnost.¹⁷
- b) Na Pedeseticu je Bog izlio svoga Duha Svetog, kao što je to obećao po prorocima i Isusu. Duh posvećenja u životima vjernika proizvodi plod, a prvi je plod uvijek ljubav. Duh ispunjava Crkvu svojim darima za kojima 'gorljivo čeznemo', kao nezamjenjivom snagom za kršćansku službu. Duh nas osnažuje za misiju i za raznolikost djela služenja. Duh nam omogućuje naviještati i očitovati evanđelje, razabirati istinu, učinkovito moliti i nadvladavati sile tame. Duh nadahnjuje i prati naše štovanje. Duh jača i tješi učenike koji su progonjeni ili im se sudi za njihovo svjedočanstvo o Kristu.¹⁸
- c) Naše je dakle uključenje u misiju besmisleno i besplodno ukoliko se odvija bez prisutnosti, vodstva i snage Duha Svetoga. To vrijedi za misiju u svim njenim dimenzijama: evangelizaciji, svjedočenju istine, učeništvu, mirotvorstvu, društvenom angažmanu, etičkoj transformaciji, skrbi za stvore-

17 Post 1,1-2; Ps 102,27-30; Job 33,4; Izl 35,30-36,1; Suci 3,10; 6,34; 13,25; Br 11,16-17.29; Iz 63,11-14; 2 Pt 1,20-21; Mih 3,8; Neh 9,20.30; Zah 7,7-12; Iz 11,1-5; 42,1-7; 61,1-3; 32,15-18; Ez 36,25-27; 37,1-14; Jl 2,28-32

18 Dj 2; Gal 5,22-23; 1 Pt 1,2; Ef 4,3-6; 1 Kor 12,4-11; Iv 20,21-22; 14,16-17.25-26; 16,12-15; Rim 8,26-27; Ef 6,10-18; Mt 10,17-20; Lk 21,15

nje, nadvladavanju zlih sila, izgonu zloduha, iscjeljivanju bolesnih, patnji i ustrajnošću u progonima. Sve ono što radimo u Kristovo ime mora biti vođeno i osnaženo Duhom Svetim. Novi zavjet o tome jasno govori, svjedočeci o Ranoj Crkvi i apostolskom nauku. To se i danas očituje u plodnosti i rastu crkava gdje god Isusovi sljedbenici djeluju s povjerenjem u silu Duha Svetoga, uz stav ovisnosti i iščekivanja.

Nema istinitoga ili potpunoga evanđelja i nema autentične biblijske misije bez osobe, djela i snage Duha Svetoga. Molimo za veću budnost u vezi ove biblijske istine i za nastojanje da njezino iskustvo bude stvarnost u svim dijelovima Tijela Kristova diljem svijeta. Svjesni smo, međutim, mnogih zloraba pod krinkom Duha Svetoga, mnogih načina na koje se različiti fenomeni prakticiraju i vrjednuju, a nisu dari Duha Svetoga, kako to Novi zavjet jasno naučava. Velika je potreba za dubljim razlučivanjem, za jasnim upozorenjima protiv zabluda, za raskrinkavanjem lažnih i samodopadnih manipulatora koji zloupotrebljavaju duhovne moći za svoje bezbožno bogaćenje. Ponađ svega, postoji velika potreba za jasnou biblijskou poukou i navještajem, natopljenima poniznou molitvou koja će opremiti vjernike da razumiju i raduju se u istinskou evanđelju te da prepoznaju i odbace lažna evanđelja.

6. LJUBIMO RIJEČ BOŽJU

Ljubimo Riječ Božju u Svetome pismu Staroga i Novoga zavjeta, ponavljajući radosno oduševljenje psalmista u Tori: „Ljubim zapovijedi tvoje više no zlato ... Oh, kako ljubim tvoj zakon“. Prihvaćamo cijelu Bibliju kao Riječ Božju, nadahnutu Duhou Božjim, koji su govorili i pisali ljudski autori. Podređujemo se njezinoj iznimnoj i jedinstvenou autoritativnosti koja oblikuje naše uvjerenje i ponašanje. Svjedočimo o snazi Riječi Božje u ostvarenju Božjega spasenja. Potvrđujemo da je Biblija konačno zapisana Riječ Božja koju nije nadmašilo neko daljnje otkrivenje, ali se također radujemo tome što Duh Sveti rasvjetljuje um Božjih ljudi, tako da Biblija i dalje na svjež način govori Božje istine ljudima svih kultura.¹⁹

- a) **Osoba koju Biblija otkriva.** Ljubimo Bibliju kao što nevjesta ljubi pismo svoga zaručnika, ne zbog papira na kojemu je ono napisano, nego poradi osobe koja govori kroza nj. Biblija nam daje objavu Božje naravi, karaktera, ciljeva i djela. Ona je glavni svjedok o Gospodinu Isusu Kristu. Čitanjem Biblije radosno susrećemo Boga po njegovou Duhu. Naša je ljubav prema Bibliji iskaz naše ljubavi prema Bogu.

- b) *Pripovijest o kojoj Biblija govori.* Biblija pripovijeda sveopćevrijednu pripovijest o stvaranju, padu, otkupljenju u povijesti i novome stvorenju. Ovaj sveobuhvatan narativni prikaz pruža nam koherentan biblijski svjetonazor i oblikuje našu teologiju. U središtu ove pripovijesti nalaze se događaji od najvećega značenja za spasenje: Kristov križ i uskrsnuće, a to je srce evanđelja. Ova pripovijest (u Starome i Novom zavjetu) kazuje nam tko smo, zašto smo ovdje i kamo idemo. Ova pripovijest o Božjoj misiji definira naš identitet, pokreće našu misiju i uvjerava nas da je posljedak u Božjim rukama. Ova pripovijest mora oblikovati sjećanje i nadu naroda Božjeg kao i sadržaj njegova evanđeoskog navještaja, kako se to prenosi s naraštaja na naraštaj. Mi na svaki način moramo Bibliju javno obznaniti, jer njezina je poruka za sve ljude na zemlji. Ponovno se, dakle, predajemo trajnome zadatku prevođenja, širenja i poučavanja Svetoga pisma u svakoj kulturi i jeziku, uključujući i one koje su uglavnom usmene ili nepismene.
- c) *Istina o kojoj Biblija poučava.* Cijela nas Biblija uči cjelovitoj Božjoj namisli, istini za koju Bog želi da je znamo. Mi joj se podređujemo kao istinitoj i pouzdanoj u svemu što tvrdi, jer ona je Riječ Božja – i to Boga koji ne može lagati i neće prevariti. Ona je jasna i dovoljna u otkrivanju puta spasenja. Ona je temelj za upoznavanje i razumijevanje svih dimenzija Božje istine.
- Živimo, međutim, u svijetu punome laži i odbacivanja istine. Mnoge kulture očituju dominantan relativizam koji niječe postojanje apsolutne istine ili mogućnosti spoznavanja. Ako ljubimo Bibliju, onda moramo ustati u obranu njezinih istinitih tvrdnji. Moramo pronaći svježe načine izričaja biblijskoga autoriteta u svim kulturama. Ponovno se obvezujemo da ćemo se založiti za istinu Božje objave, što treba biti dijelom našega rada ljubavi za Riječ Božju.
- d) *Život koji Biblija zahtijeva.* „Riječ je u tvojim ustima i u tvom srcu da je vršiš.“ Isus i Jakov pozivaju i nas da budemo vršitelji Riječi, a ne samo slušatelji.²⁰ Biblija prikazuje kvalitetu života koji bi trebao označavati vjernika i zajednicu vjernika. Od Abrahama, preko Mojsija, psalmista, proročkih i mudrosnih spisa, od Isusa i apostola, saznali smo da takav biblijski stil života uključuje pravdu, suosjećanje, poniznost, poštenje, iskrenost, istinoljubivost, spolnu čistoću, velikodušnost, ljubaznost, samoodricanje, gostoprimstvo, mirotvorstvo, neosvećivanje, činjenje dobra, praštanje,

20 Pnz 30,14; Mt 7,21-27; Lk 6,46; Jak 1,22-24

radost, zadovoljstvo i ljubav – sve zajedno uključeno u život obožavanja, slavljenja i vjernosti Bogu.

Ispovijedamo da olako tvrdimo kako ljubimo Bibliju, a da ne ljubimo život kojemu nas ona uči – život zahtjevne praktične poslušnosti Bogu po Kristu. Ipak, „ništa ne preporuča evanđelje bolje od preobraženih života i ništa ga toliko ne dovodi na zao glas kao osobna nedosljednost. Od nas se zahtijeva ponašati se na način koji je dostojan evanđelja Kristova, pa čak i ‘ukrasiti’ ga, povećavajući njegovu ljepotu svetim življenjem.”²¹ Stoga, poradi evanđelja Kristova ponovno se obvezujemo na dokazivanje naše ljubavi za Riječ Božju po vjeri i poslušnosti. Nema biblijske misije bez biblijskog življenja.

7. LJUBIMO BOŽJI SVIJET

Dijelimo žarku Božju zauzetost za njegov svijet, ljubeći sve što je Bog stvorio, radujući se Božjoj providnosti i pravednosti u njegovu stvorenju, navješćujući Radosnu vijest svakome stvorenju i svim narodima, čeznuvši za danom kad će se zemlja napuniti znanja o slavi Božjoj kao što vode prekrivaju more.²²

a) **Ljubimo svijet Božjega stvorenja.** Ta ljubav nije puka sentimentalna naklonost za prirodu (takvu ljubav Biblija nigdje ne zapovijeda), a to je još manje panteističko obožavanje prirode (što Biblija izričito zabranjuje). Naprotiv, logični slijed naše ljubavi prema Bogu jest da brinemo za ono što mu pripada. „Zemlja je Gospodnja i sve na njoj.“ Zemlja je Božje vlasništvo, a mi tvrdimo da ga ljubimo i da smo mu poslušni. Mi brinemo za zemlju, najjednostavnije zato što to pripada Onomu koga zovemo Gospodinom.²³

Krist je stvorio i otkupio zemlju i on je održava.²⁴ Ne možemo tvrditi da ljubimo Boga, dok zloupotrebjavamo ono što pripada Kristu po pravu stvaranja, otkupljenja i nasljedstva. Mi brinemo za zemlju i odgovorno se koristimo njezinim bogatim resursima ne prema obrazloženjima svijeta, nego poradi svoga Gospodina. Ako je Isus Gospodin sve zemlje, ne možemo odvojiti naš odnos s Kristom od načina kojim se odnosimo prema zemlji. Jer, naviještati evanđelje koje kaže: „Isus je Gospodin“ znači naviještati evanđelje koje uključuje zemlju, budući da je Kristovo gospodstvo

21 Manilski proglas, 7; Tit 2,9-10

22 Ps 145,9.13.17; Ps 104,27-30; Ps 50,6; Mk 16,15; Kol 1,23; Mt 28,17-20; Heb 2,14

23 Ps 24,1; Pnz 10,14

24 Kol 1,15-20; Heb 1,2-3

ponad svega stvorenja. Briga za stvorenje stoga je evandeoski zahtjev u surječju Kristova gospodstva.

Takva ljubav za Božje stvorenje zahtijeva od nas da se pokajemo za svoje sudjelovanje u uništavanju, opustošenju i zagađenju zemljinih resursa, kao i za svoje prešutno priklanjanje toksičnom idolopoklonstvu konzumerizma. Umjesto toga mi se obvezujemo na hitnu i proročku ekološku odgovornost. Podržavamo kršćane čiji je poseban misijski poziv u zagovaranju i akciji brige za okoliš, kao i one koji su predani pobožnom ispunjenju svojih dužnosti da iz obilja Božjega stvorenja pribave dovoljno resursa za zadovoljenje ljudskih potreba. Podsjećamo se da Biblija obznanjuje Božju otkupiteljsku svrhu za samo stvorenje. Cjelovita misija znači razlučivanje, naviještanje i življenje biblijske istine koja kaže da je Evanđelje – kroz križ i uskrsnuće Isusa Krista – Božja Radosna vijest za pojedince i za društvo te za stvorenje. Sve troje slomljeno je i trpi zbog grijeha, kao što je i sve troje uključeno u otkupiteljsku ljubav i Božju misiju; sve troje mora biti dio sveobuhvatne misije Božjeg naroda.

- b) *Ljubimo svijet naroda i kultura.* „Od jednoga čovjeka Bog je stvorio sve narode čovječanstva da žive na cijelom licu zemlje.“ Etnička raznolikost dar je od Boga u stvaranju i bit će sačuvana u novome stvorenju, kada ono bude oslobođeno od naše pale podjele i suparništva. Naša ljubav za sve narode odražava Božje obećanje o tome da će on blagosloviti sve narode na zemlji, a odražava i Božje poslanje u stvaranju sebi naroda iz svakoga plemena, jezika, puka i naroda. Mi moramo ljubiti sve ono što je Božjim izborom bilo određeno za blagoslov, a to uključuje sve kulture. Povijesno gledano kršćansko je poslanje bilo instrument u zaštiti i očuvanju autohtonih kultura i njihovih jezika. Pobožna ljubav, međutim, uključuje također kritičko razlučivanje, budući da sve kulture pokazuju ne samo pozitivni dokaz slike Božje u ljudskim životima nego i negativne otiske sotonjskih prstiju i grijeha. Čeznemo vidjeti evanđelje koje će biti utjelovljeno i ugrađeno u sve kulture, otkupljujući ih iznutra tako da one mogu prikazati slavu Božju i blistavu Kristovu puninu. Iščekujemo bogatstvo, slavu i sjaj svih kultura koje će Bog dovesti u svoj grad – otkupljene i očišćene od svih grijeha, obogaćujući novo stvorenje.²⁵

Takva ljubav za sve narode zahtijeva od nas da odbacimo zla rasizma i etnocentrizma te da svaku etničku i kulturnu skupinu tretiramo s dostojanstvom i poštovanjem, na temelju toga što su oni bili vrijedni u Božjim

25 Dj 17,26; Pnz 32,8; Post 10,31-32; 12,3; Otk 7,9-10; Otk 21,24-27

očima pri stvaranju i otkupljenju.²⁶

Takva ljubav također zahtijeva nastojanje da se evanđelje obznani među svim narodima i kulturama. Nema naroda, Židova ili poganina, koji bi bio izuzet iz djelokruga Velikoga poslanja. Evangelizacija je izlivanje srca koja su ispunjena Božjom ljubavi za one koji ga još ne poznaju. Sa stidom ispovijedamo da još uvijek postoji mnogo ljudi na svijetu koji još nikada nisu čuli poruku o Božjoj ljubavi u Isusu Kristu. Obnavljamo predanje koje je nadahnulo Lausanski pokret od njegova početka, obvezujući se da ćemo se koristiti svim mogućim sredstvima kako bi evanđelje doprlo do svih naroda.

c) *Ljubimo siromahe i patnike u svijetu.* Biblija nam govori da Gospodin ljubi sve što je stvorio, podupire slučajeve potlačenih, ljubi stranca, hrani gladne, brine za siročad i udovice.²⁷ Biblija također pokazuje da Bog želi učiniti sve to kroz ljude kojima je do toga stalo. Bog drži odgovornim posebno one koji su imenovani u političko ili pravosudno vodstvo u društvu,²⁸ ali svemu je Božjem narodu zapovjedbano – Zakonom i Prorocima, Psalmima i mudrosnim knjigama, Isusom i Pavlom, Jakovom i Ivanom – da odražava Božju ljubav i pravednost u praktičnoj ljubavi i pravednosti za potrebite.²⁹ Takva ljubav prema siromašnima zahtijeva ne samo milosrdnu ljubav i djela suosjećanja, nego i ostvarenje pravednosti kroz javno razotkrivanje i suprotstavljanje tlačenju koje iskorištava siromašne. „Ne smijemo se plašiti javnoga razotkrivanja zla i nepravde bilo gdje se oni pojavili.“³⁰ Sa stidom ispovijedamo činjenicu da po ovome pitanju ne dijelimo Božju žarku zauzetost, nismo utjelovili Božju ljubav, ne odražavamo Božju narav i ne činimo Božju volju. Iznova se predajemo zadatku promicanja pravednosti, uključujući i solidarnost i zalaganje za marginalizirane i ugnjetavane. Prepoznavamo tu borbu protiv zla kao dimenziju duhovnoga ratovanja koje se jedino može dobiti kroz pobjedu križa i uskrsnuća u sili Duha Svetoga, uz stalne molitve.

d) *Ljubimo svoje bližnje kao sebe.* Isus je pozvao svoje učenike da slušaju

26 Dj 10,35; 14,17; 17,27

27 Ps 145,9.13.17; 147,7-9; Pnz 10,17-18

28 Post 18,19; Izl 23,6-9; Pnz 16,18-20; Job 29,7-17; Ps 72,4.12-14; 82; Izr 31,4-9; Jr 22,1-3; Dn 4,27

29 Izl 22,21-27; Lev 19,33-34; Pnz 10,18-19; 15,7-11; Iz 1,16-17; 58,6-9; Am 5,11-15, 21-24; Ps 112; Job 31,13-23; Izr 14,31; 19,17; 29,7; Mt 25,31-46; Lk 14,12-14; Gal 2,10; 2 Kor 8-9; Rim 15,25-27; 1 Tim 6,17-19; Jak 1,27; 2,14-17; 1 Iv 3,16-18

30 *Lausanski zavjet*, 5

ovu zapovijed kao drugu najveću u Zakonu, ali onda (navod iz istoga poglavlja) radikalno produbljuje zapovijed „ljubi stranca kao sebe“ u „ljubite svoje neprijatelje.“³¹

Takva ljubav prema bližnjima zahtijeva od nas da odgovorimo svim ljudima iz srca evanđelja, u poslušnosti Kristovoj zapovijedi, nasljeđujući Kristov primjer. Ta ljubav prema bližnjima prigrbljuje ljude drugih vjera, a proteže se i na one koji nas mrze, kleveću i progone pa čak i ubijaju. Isus nas je učio da na laži odgovaramo istinom, da onima koji nam čine zlo odgovaramo djelima ljubavi, milosrđa i opraštanja, da na nasilje i ubojstva protiv njegovih učenika odgovorimo samožrtvovanjem kako bismo privukli ljude i razbili lanac zla. Odlučno odbacujemo nasilje kao sredstvo širenja evanđelja i odričemo se napasti odmazde i osvete protiv onih koji nam čine nažao. Takva neposlušnost nije u skladu s primjerom i naukom o Kristu u Novome zavjetu.³² No, istovremeno, naša dužnost ljubavi prema patnji naših bližnjih zahtijeva od nas da tražimo pravdu u njihovo ime kroz odgovarajuće žalbe na pravne i državne vlasti koje djeluju kao Božji sluge u kažnjavanju zločinatelja.³³

- e) *Svijet koji ne ljubimo.* Svijet Božjega dobrog stvaranja postao je svijet ljudske i sotonske pobune protiv Boga. Zapovjedbno nam je da ne ljubimo taj svijet grešnih želja, pohlepe i ljudskoga ponosa. S tugom ispovijedamo da upravo te oznake svjetovnosti tako često unakazuju našu kršćansku prisutnost i onemogućuju svjedočanstvo evanđelja.³⁴

Iznova se obvezujemo ne udvarati se posrnulu svijetu i njegovim prolaznim strastima nego ljubiti čitavi svijet onako kao što ga Bog ljubi. Mi dakle ljubimo svijet u svetoj čežnji za njegovim otkupljenjem i obnovom svega stvorenja i svih kultura u Kristu, u čežnji za okupljanjem Božjega naroda iz svih naroda do kraja zemlje te u težnji za okončanjem sveg razaranja, siromaštva i neprijateljstva.

8. LJUBIMO EVANĐELJE BOŽJE

Kao Isusovi učenici, mi smo ljudi evanđelja. Srž je našega identiteta žudnja za biblijskom Dobrom vijesću o Božjemu djelu spasenja po Isusu Kristu. Ujedinjeni smo

31 Lev 19,34; Mt 5,43-44

32 Mt 5,38-39; Lk 6,27-29; 23,34; Rim 12,17-21; 1 Pt 3,18-23; 4,12-16

33 Rim 13,4

34 1 Iv 2,15-17

svojim iskustvom Božje milosti u evanđelju i svojom motivacijom da to evanđelje milosti obznanimo čitavome svijetu svim raspoloživim sredstvima.

- a) ***Ljubimo dobre vijesti u svijetu loših vijesti.*** Evanđelje govori o strašnom učinku ljudskoga grijeha, neuspjeha i čovjekove potrebe. Ljudska su se bića pobunila protiv Boga, odbacila njegov autoritet i poslušnost njegovoj Riječi. U tome grešnom stanju otuđeni smo od Boga, otuđeni jedni od drugih i od stvorenoga poretka. Grijeh zaslužuje Božju osudu. Oni koji odbijaju pokajati se i oni koji se „ne pokoravaju evanđelju Gospodina našega Isusa Krista bit će kažnjeni vječnim uništenjem i udaljeni iz Božje prisutnosti“.³⁵ Učinci grijeha i moć zla oštetili su svaku dimenziju ljudske osobnosti (duhovne, fizičke, intelektualne i relacijske). Proželi su kulturni, ekonomski, društveni, politički i vjerski život kroz sve kulture i sve naraštaje u povijesti. Prouzročili su nesaglediv jad ljudske rase i štetu Božjemu stvorenju. Na toj turobnoj pozadini biblijsko je evanđelje doista jako Dobra vijest.
- b) ***Ljubimo poruku koju nam evanđelje iznosi.*** Evanđelje najavljuje kao Dobru vijest povijesna događanja koja opisuju život, smrt i uskrsnuće Isusa iz Nazareta. Kao sin Davidov, obećani Mesija Kralj, Isus je Onaj po kojemu je sam Bog uspostavio svoje kraljevstvo i djelovao za spasenje svijeta, omogućujući svim narodima na zemlji da budu blagoslovljeni, kao što je obećao Abrahamu. Ovako Pavao definira evanđelje: „Krist umrije za naše grijeha – po Pismima, i bi pokopan, i treći dan bi uskrišen – po Pismima, i ukaza se Kefi, a zatim Dvanaestorici.“ Evanđelje tvrdi da je na Kristovu križu Bog, u osobi svoga Sina i umjesto nas, uzeo na sebe presudu koju naš grijeh zaslužuje. U istome je velikom djelu spasenja, dovršenom, potvrđenom i objavljenom po uskrsnuću, Bog izvojevao odlučujuću pobjedu nad Sotonom, smrću i svim zlim silama, oslobodio nas od njihove moći i straha, a njih odredio za konačnu propast. Omogućeno je pomirenje vjernika s Bogom i jednih s drugima preko svih granica i neprijateljstava. Po križu je Bog ostvario i svoju nakanu konačnoga pomirenja cjelokupnog stvorenja te nam je u tjelesnom Isusovu uskrsnuću podario prvinu novoga stvorenja. „Bog je u Kristu pomirio svijet sa sobom.“³⁶ Kako ljubimo evanđeosku poruku!
- c) ***Ljubimo sigurnost koju evanđelje donosi.*** Isključivo kroz povjerenje u Krista sjedinjeni smo s Kristom po Duhu Svetome te smo ubrojani u pra-

35 Post 3; 2 Sol 1,9

36 Mk 1,1.14-15; Rim 1,1-4; Rim 4; 1 Kor 15,3-5; 1 Pt 2,24; Kol 2,15; Heb 2,14-15; Ef 2,14-18; Kol 1,20; 2 Kor 5,19

vednike u Kristu pred Bogom. Budući da smo opravdani vjerom imamo mir s Bogom i nismo više pod osudom. Primamo oprostjenje svojih grijeha. Nanorođeni smo za živu nadu, sudjelujući u životu uskrsloga Krista. Bog nas je posvojio da budemo sunasljednici s Kristom. Postali smo građani Božjeg naroda Saveza, članovi Božje obitelji i mjesto Božjega prebivanja. Tako, s povjerenjem u Krista, imamo punu sigurnost spasenja i vječni život, jer naše spasenje u konačnici ovisi, ne o nama, nego o Kristovu djelu i Božjem obećanju. „Ništa nas u svemu stvorenju neće moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu, Gospodinu našem.“³⁷ Kako ljubimo obećanja koja evanđelje donosi!

- d) *Ljubimo obnovu koju evanđelje stvara.* Evanđelje je Božja životno obnoviteljska snaga koja je na djelu u svijetu. „To je snaga Božja na spasenje svakomu tko vjeruje.“³⁸ Samo je vjera sredstvo po kojemu se primaju blagoslov i sigurnost evanđelja. Spasonosna vjera, međutim, nikada ne ostaje sama, nego se nužno očituje u poslušnosti. Kršćanska poslušnost jest „vjera koja se izražava kroz ljubav.“³⁹ Nismo spašeni *po* dobrim djelima, ali nakon što smo primili spasenje po milosti „stvorenii smo u Kristu Isusu *da bismo činili* dobra djela.“⁴⁰ „Vjera sama po sebi, ako je ne prate djela, mrtva je.“⁴¹ Pavao sagledava etičku transformaciju koju evanđelje ostvaruje kao djelo Božje milosti – one milosti koja je omogućila naše spasenje prvim Kristovim dolaskom te one milosti koja nas uči živjeti etički u svjetlu njegova Drugog dolaska.⁴² Za Pavla je ‘slušati evanđelje’ značilo uzdati se u milost, ali i biti poučen milošću.⁴³ Pavlov je misijski cilj bio dovesti „poslušnosti vjere“ sve narode.⁴⁴ Ovaj snažno naglašen jezik saveza veoma podsjeća na Abrahama. Povjerova Abraham Božjemu obećanju, što mu se ubrojilo u pravednost, a zatim poslušna Božju zapovijed iskazujući time svoju vjeru. „Vjerom Abraham ... poslušna.“⁴⁵ Pokajanje i vjera u Isusa Krista prva su djela poslušnosti pozivu evanđelja, a trajna

37 Rim 4; Fil 3,1-11; Rim 5,1-2; 8,1-4; Ef 1,7; Kol 1,13-14; 1 Pt 1,3; Gal 3,26-4,7; Ef 2,19-22; Iv 20,30-31; 1 Iv 5,12-13; Rim 8,31-39

38 Rim 1,16

39 Gal 5,6

40 Ef 2,10

41 Jak 2,17

42 Tit 2,11-14

43 Rim 15,18-19; 16,19; 2 Kor 9,13

44 Rim 1,5; 16,26

45 Post 15,6; Gal 6,6-9; Heb 11,8; Post 22,15-18; Jak 2,20-24

poslušnost Božjim zapovijedima način je življenja za koji nas evanđelje osposobljuje, kroz posvećenje Duhom Svetim.⁴⁶ Poslušnost je stoga živi dokaz spasonosne vjere i njezin živi plod. Poslušnost je i test naše ljubavi prema Isusu. “Tko ima moje zapovijedi i drži ih, on me ljubi.”⁴⁷ “A po ovome znamo da ga poznajemo: ako njegove zapovijedi držimo.”⁴⁸ Kako ljubimo snagu evanđelja!

9. LJUBIMO NAROD BOŽJI

*Narod Božji predstavlja one iz svih naraštaja i svih naroda koje je Bog u Kristu uzljubio, izabrao, pozvao, spasio i posvetio kao narod za sebe – da sudjeluju u Kristovoj slavi kao građani novoga stvaranja. Bog je nama – kao onima koje je ljubio od vječnosti u vječnost, kroz svu našu burnu i buntovnu povijest – zapovjedio da ljubimo jedan drugoga. Jer je “Bog tako ljubio nas, da i mi trebamo ljubiti jedni druge,” a time “biti nasljedovatelji Božji ... i živjeti život ljubavi baš kao što je Krist nas ljubio i predao samoga sebe za nas.” Ljubav jednih za druge u Božjoj obitelji ne samo da je poželjna mogućnost nego i neizbježna zapovijed. Takva ljubav prvi je dokaz poslušnosti evanđelju i moćan pokretač svjetske misije.*⁴⁹

- a) *Ljubav poziva na jedinstvo.* Isusova zapovijed koja kaže da njegovi učeni trebaju ljubiti jedan drugoga povezana je s njegovom molitvom da budu jedno. I zapovijed i molitva misijski su usmjerene – “Da bi svijet znao da su moji učenici” i da “bi svijet znao da si me ti [Otac] poslao”.⁵⁰ Kad su kršćanski vjernici ujedinjeni u ljubavi preko granica svjetskih neiskorjenjivih podjela – granica rase, boje kože, društvenog sloja, ekonomskih prednosti ili političke pripadnosti – to je najuvjerljiviji znak istine evanđelja. Međutim, malo je toga što tako uništava naše svjedočanstvo kao kršćani koji odražavaju i šire te podjele među sobom. Hitno tražimo novu globalnu suradnju u Tijelu Kristovu na svim kontinentima, ukorijenjenu u dubokoj međusobnoj ljubavi, međusobnom podlaganju i dramatičnom ekonomskom dijeljenju bez paternalizma ili nezdrave ovisnosti. Tražimo to ne samo zato da bismo iskazivali svoju ljubav jedan naspram drugomu ne samo riječima nego i poradi imena Kristova i Božje misije u svijetu.

46 Rim 8,4

47 Jak 14,21

48 1 Iv 2,3

49 2 Sol 2,13-14; 1 Iv 4,11; Ef 5,2; 1 Sol 1,3; 4,9-10; Iv 13,5

50 Iv 13,34-35; 17,21

b) *Ljubav poziva na iskrenost.* Ljubav govori istinu milosti. Nitko nije više ljubio narod Božji od Izraelovih proroka i samoga Isusa. Ipak, nitko ih nije i iskrenije suočio s istinom o njihovu neuspjehu, idolopoklonstvu i pobuni protiv Gospodina njihova Saveza. Čineći tako, proroci su pozivali narod Božji na pokajanje, kako bi im moglo biti oprošteno i kako bi mogli biti vraćeni u službu Božje misije. Iz istog se razloga taj glas proročke ljubavi mora čuti i danas.

Takva iskrenost povezana s ljubavlju poziva nas da se u pokajanju vratimo pobožnom životu poniznosti, integriteta i jednostavnosti žrtve. Moramo se odreći idolopoklonstva aroganciji, manipuliranom uspjehu i potrošačkoj pohlepi koje zavodi mnoge od nas, a i naše vođe. Naša ljubav prema Crkvi Božjoj uzrokuje bolnu tugu zbog naše nakaznosti koja tako izobličuje lice našega dragog Gospodina Isusa Krista i skriva njegovu ljepotu od svijeta – od onoga svijeta koji je očajno potrebit njegove prisutnosti.

c) *Ljubav poziva na solidarnost.* Ljubiti jedan drugoga uključuje posebnu skrb za one koji su proganjani i nalaze se u zatvoru zbog svoje vjere i svjedočanstva. Ako jedan dio tijela pati, pate svi dijelovi tijela s njime. Svi smo mi, kao i Ivan, „suzajedničari u nevolji, kraljevstvu i postojanosti, u Isusu.“⁵¹ Obvezujemo se da ćemo sudjelovati u trpljenju dionika Tijela Kristova u čitavome svijetu informiranjem, molitvom, zagovaranjem te drugim sredstvima potpore. Takvo sudjelovanje, međutim, ne vidimo samo kao čin sažaljenja, nego i kao želju da saznamo o čemu Crkva koja trpi može poučiti i dati onim dijelovima Tijela Kristova koji ne pate na isti način. Upozoreni smo na to da crkva koja se osjeća ugodno u svome bogatstvu i samodostatnosti može, poput laodicejske crkve, postati crkvom na koju će Isus gledati kao na crkvu koja je slijepa i ne vidi svoje vlastito siromaštvo, i u kojoj se on osjeća kao strancem pred vratima.⁵²

Isus poziva sve svoje učenike da zajedno, kao jedna obitelj među svim narodima, budu pomireni u zajedništvu u kojemu je njegova pomirujuća milost razrušila sve grešne podjele. Ta je Crkva zajednica milosti, poslušnosti i ljubavi u zajedništvu Duha Svetoga, u kojoj se ogledaju slavna Božja svojstva i Kristove milostive značajke te prikazuje Božja mnogostruka mudrost. Crkva je – kao najočitiji sadašnji izričaj Kraljevstva Božjega – zajednica pomirenih vjernika koji ne žive više za sebe, nego za Spasitelja koji ih je ljubio i sebe dao za njih.

51 Heb 13,1-3; 1 Kor 12,26; Otk 1,9

52 Otk 3,17-20

10. LJUBIMO BOŽJU MISIJU

*Predani smo svjetskoj misiji, jer se ona nalazi u središtu našega razumijevanja Boga, Biblije, Crkve, ljudske povijesti i konačne budućnosti. Cijela Biblija otkriva Božju nakanu o tome da sve na nebu i zemlji dovede u jedinstvo pod Kristom, sve pomirivši kroz krv njegova križa, na hvalu slave Božje i milosti. U ispunjenju svoje misije Bog će preobraziti ovo stvorenje razoreno grijehom i zlom u novo stvorenje u kojemu više neće biti grijeha ili prokletstva. Bog će ispuniti svoje obećanje dano Abrahamu da će blagosloviti sve narode na zemlji, kroz evanđelje Isusa, Mesije, koji je od potomstva Abrahamova. Bog će preobraziti slomljeni svijet u kojemu žive narodi što su raspršeni po Božjoj osudi u novo čovječanstvo koje će biti otkupljeno krvlju Kristovom iz svakoga plemena, naroda, zemlje i jezika te okupljeno u štovanju Boga našega i Spasitelja. Bog će dokinuti vladavinu smrti, propadljivosti i nasilja kada se Krist vrati da utvrdi svoju vječnu vladavinu života, pravde i mira. Tada će Bog, Emanuel, prebivati s nama, i kraljevstvo svijeta postat će Kraljevstvo Gospodina našega i Pomazanika njegova i on će kraljevati zauvijek.*⁵³

- a) ***Naše sudjelovanje u Božjoj misiji.*** Bog poziva svoj narod na sudjelovanje u njegovoj misiji. Crkva u svim narodima – po Kristu Isusu – stoji u slijedu s Božjim narodom u Starome zavjetu. S njime smo pozvani po Abrahamu i poslani smo biti na blagoslov i svjetlo narodima. S njim smo pozvani po Zakonu i Prorocima biti suobličeni u zajednicu svetosti, suosjećanja i pravde u svijetu grijeha i patnje. Otkupljeni smo križem i uskrsnućem Isusa Krista te osnaženi Duhom Svetim za svjedočenje o onome što je Bog učinio u Kristu. Crkva postoji da štuje i proslavlja Boga za svu vječnost te da sudjeluje u obnoviteljskoj Božjoj misiji u povijesti. Naša misija u potpunosti proizlazi iz Božje misije, obraća se cijelomu Božjem stvorenju i u svome se središtu temelji na otkupiteljskoj pobjedi na križu. To je narod kojemu pripadamo, čiju vjeru ispovijedamo i u čijoj misiji sudjelujemo.
- b) ***Integritet naše misije.*** Izvor naše cjelokupne misije jest ono što je Bog učinio u Kristu za otkupljenje cijeloga svijeta, ono što nam je objavljeno u Bibliji. Naš je evangelizacijski zadatak obznaniti Dobru vijest svim narodima. Svijet u kojemu živimo – svijet grijeha, patnje, nepravde i nereda u stvorenju – surječe je svekolike naše misije. Bog nas šalje u taj svijet da ljubimo i služimo poradi Krista. Naše misija stoga mora odražavati integraciju evangelizacije i predanoga angažmana u svijetu, jer cjelokupna biblijska objava Božjega evanđelja nalaže oboje.

53 Ef 1,9-10; Kol 1,20; Post 1-12; Otk 21-22

„Sama evangelizacija jest naviještanje povijesnoga i biblijskog Krista kao Spasitelja i Gospodina, s nakanom poticanja ljudi da mu pristupe i budu pomireni s Bogom ... rezultati evangelizacije uključuju poslušnost Kristu, priključenje njegovoj Crkvi i odgovorno služenje u svijetu ... tvrdimo da su evangelizacija i društvenopolitički angažman sastavnice naše kršćanske dužnosti. I to stoga što oboje predstavlja nužan iskaz našega nauka o Bogu i čovječanstvu, naše ljubavi za bližnje te poslušnosti prema Isusu Kristu ... spasenje koje naviještamo mora u cijelosti preobražavati naše osobne i društvene odgovornosti. Vjera bez djela je mrtva.”⁵⁴

„Integralna misija jest naviještanje i obznanjivanje evanđelja. Ne radi se samo o tome da se evangelizacija i društveni angažman ostvaruju jedno pored drugog. Umjesto toga, u cjelovitoj misiji naš navještaj ima društvene posljedice, budući da pozivamo ljude na ljubav i pokajanje u svim područjima života. I naš društveni angažman ima evangelizacijske posljedice, budući da naviještamo obnoviteljsku milost Isusa Krista. Zanimarimo li svijet, izdajemo Riječ Božju koja nas šalje služiti svijetu. Zanimarimo li Riječ Božju, nemamo što donijeti svijetu.”⁵⁵

Obvezujemo se na integralno i dinamičko ostvarenje svih dimenzija misije na koje Bog poziva svoju Crkvu. Bog nam zapovijeda da svim narodima obznanimostinu o Božjoj objavi, kao i evanđelje o spasiteljskoj milosti Božjoj po Isusu Kristu, pozivajući sve narode na pokajanje, vjeru, krštenje i poslušno učenje. Bog nam zapovijeda da odražavamo njegovu narav kroz samilosnu skrb za potrebite te očitujemo vrijednosti i moć Božjega kraljevstva u zauzimanju za pravdu i mir te u skrbi za Božje stvorenje.

U odgovoru na Božju bezgraničnu ljubav za nas u Kristu i iz naše ljubavi za njega iznova se posvećujemo, uz pomoć Duha Svetoga, u potpunosti poštivati sve što Bog zapovijeda, uz samoodricajuću poniznost, radost i odvažnost. Obnavljamo ovaj zavjet s Gospodinom koga ljubimo, jer je on prvi ljubio nas.

54 *Lausanski zavjet*, 4 i 5

55 Deklaracija Micah o Integralnoj misiji (vidi: <http://www.micahnetwork.org/en/integral-mission/micah-declaration>).

DRUGI DIO

SLUŽIMO PORADI GOSPODINA: CAPETOWNSKI POZIV NA DJELOVANJE

UVOD

Naš savez s Bogom povezuje ljubav i poslušnost. Bog se raduje kad vidi 'naša djela koja proistječu iz vjere' i naš 'rad potaknut ljubavlju',⁵⁶ jer smo 'njegovo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela koja Bog unaprijed pripravi da u njima živimo'.⁵⁷

Kao članovi svjetske Crkve Isusa Krista, nastojali smo slušati Božji glas po Duhu Svetome. Slušali smo njegov glas koji je do nas došao po njegovoj pisanoj Riječi u izlaganju poslanice Efežanima, i po glasovima njegova naroda širom svijeta. Naših šest glavnih tema kongresa pruža okvir za razumijevanje izazova s kojima se susreće Kristova Crkva širom svijeta, kao i naše prioritete za budućnost. Pod tim ne mislimo da su ove obveze jedine koje Crkva treba uzeti u obzir, ili da su prioritete u cijelom svijetu isti.

I

SVJEDOČITI O KRISTOVOJ ISTINI U PLURALISTIČKOM, GLOBALIZIRANOM SVIJETU

1. Istina i osoba Isusa Krista

Isus Krist je kozmička istina. Budući da Isus *jest* istina, istina u Kristu je (i) osobna i propozicionalna, (ii) univerzalna i kontekstualna, (iii) konačna i sadašnja.

⁵⁶ 1 Sol 1,3

⁵⁷ Ef 2,10

- A) Kao Kristovi učenici pozvani smo biti ljudi istine.
- 1) Moramo *živjeti* istinu. Živjeti istinu znači biti lice Isusovo, po kojemu se slava evanđelja objavljuje slijepim umovima. Ljudi će vidjeti istinu na licu onih koji žive svoje živote za Isusa, u vjernosti i ljubavi.
 - 2) Moramo *naviještati* istinu. Govorno naviještanje istine evanđelja i dalje je na prvom mjestu u našoj misiji. To se ne može odvojiti od življenja istine. Djela i riječi moraju ići zajedno.
- B) Pozivamo crkvene vođe, pastire i evangelizatore da propovijedaju i poučavaju puninu biblijskog evanđelja u svom njegovom kozmičkom obujmu i istini, kao što je to i Pavao činio. Moramo predstaviti evanđelje ne samo kao ponudu osobnog spasenja, ili kao bolje rješenje od onih koje drugi bogovi mogu pružiti, već kao Božji plan za cjelokupni svemir u Kristu. Ljudi ponekad *dođu* Kristu kako bi riješili osobne potrebe, ali s Kristom *ostaju*, kad spoznaju da on jest istina.

2. Istina i izazov pluralizma

Kulturni i religijski pluralizam je činjenica i kršćani su, primjerice u Aziji, s tim živjeli kroz stoljeća. Sve religije tvrde da je njihov put, put istine. Većina će nastojati poštivati izazovne tvrdnje drugih vjera i živjeti zajedno s njima. Međutim postmoderni, relativistički pluralizam je drukčiji. Njegova ideologija nijeće apsolutnu ili univerzalnu istinu. Iako tolerira tvrdnje o istini, na njih gleda više kao na kulturološki konstrukt. (Ova pozicija je logički samodokidajuća jer kao jedna apsolutna istina tvrdi da ne postoji jedna apsolutna istina.) Takav pluralizam 'toleranciji' pripisuje vrhovnu vrijednost, no može poprimiti i nasilne forme u zemljama u kojima sekularizam ili agresivni ateizam reguliraju javnu scenu.

- A) Čeznemo vidjeti veću zauzetost u napornom radu snažne apologetike. Ovo se mora događati na dvije razine.
- 1) Moramo prepoznati, opremiti i moliti za one koji mogu sudjelovati na najvišoj razini intelektualne i javne rasprave zalažući se za obranu biblijskih istina na javnoj sceni.
 - 2) Pozivamo crkvene vođe i pastire da opreme sve vjernike hrabrošću i alatima kako bi mogli povezati istinu s proročkom relevantnošću u svakodnevnom javnom razgovoru i tako se uključiti u svaki aspekt kulture u kojoj živimo.

3. Istina na radnom mjestu

Biblija nam pokazuje Božju istinu o ljudskom radu kao djelu Božje dobre nakane sa stvorenjem. Biblija cijeli naš radni vijek vidi kao dio službe, dok služimo Bogu u različitim zvanjima. Nasuprot tome, lažna podjela na 'sveto i svjetovno' prožela je razmišljanje i djelovanje Crkve. Ova podjela nam govori da vjerske aktivnosti pripadaju Bogu, a druge djelatnosti ne. Većina kršćana veći dio svog vremena provodi na poslu za koji mogu misliti da je od male duhovne vrijednosti (tzv. svjetovni rad). Ali Bog je Gospodar *cjelokupnog* života. 'Što god radite, činite to zdušno kao Gospodinu, a ne kao ljudima',⁵⁸ rekao je Pavao robovima na poganskom radnom mjestu.

Unatoč ogromnih evangelizacijskih i transformacijskih prilika na radnom mjestu, gdje odrasli kršćani imaju najviše veze s ne-kršćanima, malo je crkava s vizijom za opremanje svojih ljudi da iskoriste te prilike. Nismo uspjeli razumjeti da je rad po sebi biblijski i istinski značajan, kao što nismo uspjeli dovesti cijeli život pod Kristovo gospodstvo.

- A) Ovu podjelu na sveto i sekularno imenujemo najvećom zaprekom za mobilizaciju svih Božjih ljudi u Božju misiju, te pozivamo kršćane širom svijeta da odbace svoje nebiblijske pretpostavke i odupru se njihovim štetnim učincima. Suprotstavljamo se tendenciji razumijevanja službe i poslanja (lokalno i kros-kulturalno), kao zadatka plaćenih službenika i misionara, a koji čine tek mali postotak Kristova tijela.
- B) Pozivamo sve vjernike da prihvate i afirmiraju kao od Boga im dan zadatak svoj dnevni posao i misiju ma gdje to bilo. Potičemo pastore i crkvene vođe da podrže ljudi u takvoj službi - u zajednici i na radnom mjestu - 'da opreme svete za djelo službe' - u svakom dijelu njihova života.
- C) Potreban nam je intenzivan napor za osposobljavanje svih Božjih ljudi u cjeloživotnom učeništvu, što znači živjeti, misliti, raditi i govoriti iz biblijskog svjetonazora i s misijskom učinkovitošću na svakom mjestu ili okolnostima svakodnevnog života i rada.

Kršćani u mnogim vještinama, obrtima, tvrtkama i zanimanjima, često mogu ići na mjesta gdje tradicionalni osnivači crkava i evangelizatori nemaju pristupa. Ono što ti 'šatorari' i poslovni ljudi na radnom mjestu rade mora se vrednovati kao aspekt službe mjesnih crkava.

- D) Potičemo crkvene vođe da razumiju strateške utjecaje službe na radnom mjestu i da mobiliziraju, opreme i pošalju članove svojih crkava kao mi-

sionare na radna mjesta, kako u svojim lokalnim zajednicama, tako i u zemlje koje su zatvorene za tradicionalne oblike evandeoskog svjedočanstva.

- E) Pozivamo čelnike misija da u potpunosti integriraju 'šatorare' u globalnu misijsku strategiju.

4. Istina i globalizirani mediji

Obvezujemo se na obnovljeni kritički i kreativni angažman u medijima i tehnologiji, kao djela zastupanja istine Isusa Krista u našim kulturama obilježenim medijima. Moramo to učiniti kao Božji ambasadori istine, milosti, ljubavi, mira i pravde.

Uočavamo sljedeće glavne potrebe:

- A) *Svijest o medijima*: pomoći ljudima da razviju sposobnost kritičkog vrednovanja poruka koje primaju, kao i svjetonazor koji se iza njih krije. Mediji mogu biti neutralni, a ponekad i prijateljski prema evanđelju. Ali također se koriste za promociju pornografije, nasilja i pohlepe. Potičemo pastore i crkve da se otvoreno suoče s ovim pitanjima i osiguraju pouku i smjernice za vjernike kako bi se mogli oduprijeti tim pritiscima i iskušenjima.
- B) *Prisutnost u medijima*: razviti autentične i vjerodostojne modele kršćanske prisutnosti i komunikatore za medije vijesti i zabave i priznati ove karijere kao dostojno sredstvo utjecaja za Krista.
- C) *Medijske službe*: razviti kreativno, interaktivno i kombinirano korištenje 'tradicionalnih', 'starih' i 'novih' medija kako bi se prenijelo evanđelje Isusa Krista u kontekstu biblijskog holističkog svjetonazora.

5. Istina i umjetnost u misiji

Posjedujemo dar kreativnosti, jer smo nositelji Božje slike. Umjetnost u svojim različitim oblicima sastavni je dio onoga što činimo kad kao ljudi odražavamo nešto od ljepote i istine o Bogu. Umjetnici, kad daju najbolje od sebe, promicatelji su istine i tako umjetnost predstavlja jedan od važnih načina na koji možemo govoriti istinu evanđelja. Drama, ples, priča, glazba i vizualna slika mogu biti izrazi, kako stvarnosti naše slomljenosti, tako i nade koja je utemeljena u evanđelju koje najavljuje obnovu svega.

U svijetu misije, umjetnost je još neiskorišten resurs. Snažno potičemo veće

sudjelovanje kršćana u umjetnosti.

- A) Čeznemo vidjeti kako se Crkva u svim kulturama energično uključuje u umjetnost kao kontekst za misiju tako što će:
 - 1) Vratiti umjetnost u život zajednice vjere kao valjan i vrijedan dio našeg poziva na učenje;
 - 2) Podržavati one s umjetničkim darovima, posebice sestre i braću u Kristu, kako bi oni mogli napredovati u svom radu;
 - 3) Dopustiti umjetnosti da služi kao gostoljubivo okruženje u kojem možemo priznati i upoznati bližnje i strance;
 - 4) Poštivati kulturalne različitosti i cijeniti autohtoni umjetnički izraz.

6. Istina i nove tehnologije

Ovo je stoljeću naširoko poznato kao “stoljeće biotehnologije”, s napretkom u svim novim tehnologijama (bio-, info-, digitalna i nano- te virtualna stvarnost, umjetna inteligencija i robotika). To ima duboke implikacije za Crkvu i misiju, posebice u odnosu na biblijske istine o tome što znači biti čovjek. Moramo autentično promicati kršćanske odgovore i praktično djelovati na području javnih politika kako bi se osiguralo da se tehnologija ne koristi za manipulaciju, iskrivljavanje i uništavanje, već da se sačuva i bolje ispuni naša ljudskost, kao onih koje je Bog stvorio na svoju sliku. Pozivamo da:

- A) Vođe mjesnih crkava (i) potiču, podupiru i postavljaju pitanja članovima crkve koji se profesionalno bave znanostima, tehnologijom, zdravstvom i javnom politikom, i (ii) predstave teološki mislećim studentima potrebu da kršćani uđu na ta područja.
- B) Seminari u svoje kurikulume uključe ova područja, kako bi budući crkveni vođe i učitelji teologije razvili informiranu kršćansku kritiku novih tehnologija.
- C) Teolozi i kršćani u vladama, poslovnim, akademskim zajednicama i tehničkim područjima, oforme nacionalne ili regionalne ‘trustova mozгова’ ili partnerstva i da se uključe u nove tehnologije i progovore u oblikovanju javnih politika biblijskim i relevantnim glasom.
- D) Sve mjesne kršćanske zajednice pokažu poštovanje za jedinstveno dostojanstvo i svetost ljudskoga života, praktičnom i holističkom brigom koja integrira fizičke, emocionalne, relacijske i duhovne aspekte našeg stvorenog čovječanstva.

7. Istina i javnost

Međuovisna područja vlasti, poslovnog sektora i akademske zajednice imaju jak utjecaj na vrijednosni sustav svakoga naroda i, ljudski govoreći, definiraju slobodu Crkve.

- A) Potičemo Kristove sljedbenike da se aktivno angažiraju na tim područjima, kako u javnim službama tako i u privatnom poduzetništvu, kako bi oblikovali društvene vrijednosti i utjecali na javne rasprave. Ohrabrujemo podršku kristocentričnim školama i sveučilištima koji su predani akademskoj izvrsnosti i biblijskim istinama.
- B) Biblija osuđuje korupciju. Ona podriva gospodarski razvoj, onemogućuje donošenje pravednih odluka i uništava društvenu koheziju. Ne postoji narod bez korupcije. Pozivamo kršćane na radnom mjestu, a posebice mlade poduzetnike, da kreativno razmišljaju o tome kako se najbolje mogu oduprijeti ovoj pošasti.
- C) Potičemo mlade kršćane, akademske građane, da razmotre mogućnost dugoročnih karijera na sekularnim sveučilištima, da (i) podučavaju i (ii) razvijaju svoje discipline iz biblijskog svjetonazora i time utječu na njihov razvoj. Ne usuđujemo se zanemariti akademije.⁵⁹

II

GRADITI KRISTOV MIR U PODIJELJENOM I SLOMLJENOM SVIJETU

1. Mir koji je Krist ostvario

Pomirenje s Bogom je neodvojivo od pomirenja jednih s drugima. Krist, koji je naš mir, *ostvario* je mir po križu, i *propovijedao* mir podijeljenom svijetu Židova i pogana. Jedinstvo Božjeg naroda je istovremeno činjenica (‘on od dvoga načini

59 Jer “Sveučilište je jasan oslonac s kojim se pokreće svijet. Crkva ne može učiniti veću uslugu sebi i stvari evanđelja od pokušaja da ponovo preuzme sveučilišta za Krista. Moćnije od bilo kojeg drugog načina, promijenite sveučilišta i promijenit ćete svijet.” Charles Malik Habib, bivši predsjednik Opće skupštine UN, u svom 1981 Pascal predavanju, “Kršćanska kritika sveučilišta”.

jedno') i zadatak ('uložite svaki napor da sačuvate jedinstvo Duha svezom mira'). Božji plan integracije cjelokupnog stvorenja u Kristu uobličen je etničkim pomirenjem Božjeg novog čovječanstva. Takva je snaga evanđelja kao što je obećano Abrahamu.⁶⁰

Potvrđujemo da, iako židovski narod nije stran Božjim savezima i obećanjima, kako Pavao opisuje pogane, on još uvijek treba pomirenja s Bogom po Kristu Isusu. Nema razlike, rekao je Pavao, između Židova, i pogana kako u grijehu, tako ni u spasenju. Samo u i po križu mogu i imati pristup Bogu Ocu po jednom Duhu.⁶¹

- A) I dalje, dakle, snažno naglašavamo potrebu da cijela Crkva sa židovskim narodom podijeli Radosnu vijest o Isusu kao Mesiji, Gospodinu i Spasitelju. U duhu Poslanice Rimljanima 14-15, pozivamo nežidove da prihvate, ohrabre i mole za mesijanske židovske vjernike, u njihovom svjedočenju svom narodu.

Pomirenje s Bogom i jednih s drugima također predstavlja temelj i poticaj za traženje pravednosti koju Bog očekuje, i bez koje, kaže Bog, ne može biti mira. Istina i trajno pomirenje zahtijeva priznavanje prošlih i sadašnjih grijeha, pokajanje pred Bogom, ispriku povrijeđenima, kao i traženje i davanje oprostjenja. Ono također uključuje opredjeljenje Crkve da traži pravdu i nadoknadu,

- B) Čeznemo vidjeti Kristovu Crkvu širom svijeta, one koji su pomireni s Bogom, kako žive pomirenje jednih s drugima i predani su zadaći i borbi biblijskog mirotvorstva u Kristovo ime.

2. Kristov mir u etničkom sukobu

Etnička raznolikost je Božji dar i plan za njegovo stvorenje.⁶² Ona je uneređena ljudskim grijehom i ponosom, a rezultat su zbunjenost, svađe, nasilje i ratovi među narodima. No, etnička će raznolikost biti sačuvana u novom stvorenju, kada će se ljudi iz svakoga naroda, plemena, naroda i jezika okupiti kao otkupljeni narod Božji.⁶³ Priznajemo da često nismo uzimali ozbiljno etnički identitet i vrednovali ga onako kako to Biblija čini, u stvaranju i otkupljenju. Nismo poštovali etnički identitet drugih i ignorirali smo duboke rane koje takvo dugoročno

60 Ef 1,10; 2,1-16; 3,6; Gal 3,6-8; Vidi također i odjeljak 6 o pitanju jedinstva i partnerstva u Crkvi.

61 Ef 2,11-22; Rim 3,23; 10,12-13; Ef 2,18

62 Pnz 32,8; Dj 17,26

63 Otk 7,9; 21,3 gdje se kaže da će oni biti 'njegovi narodi' (u množini).

nepoštivanje uzrokuje.

- A) Pozivamo crkvene pastore i vođe da podučavaju biblijske istine o etničkoj raznolikosti. Moramo pozitivno vrednovati etnički identitet svih članova crkve. No, također moramo pokazati kako su naše etničke lojalnosti zamrljane grijehom i podučavati vjernike da su svi naši etnički identiteti podređeni našem otkupljenom identitetu kao novom čovječanstvu u Kristu po križu.

S tugom i sramotom priznajemo sudjelovanje kršćana u nekim od najdestruktivnijih okolnosti etničkog nasilja i ugnjetavanja, kao i tužni muk velikih dijelova Crkve, kada se takvi sukobi događaju. Te situacije uključuju povijest i ostavštinu rasizma i crnog ropstva; holokaust nad Židovima; aparthejd, etničko čišćenje, međukršćanska sektaška nasilja, desetkovanje autohtonih naroda, međuvjerska, politička i etnička nasilja, patnja Palestinaca, ugnjetavanje kasti i plemenski genocid. Kršćani koji, svojim djelovanjem ili nedjelovanjem pridodaju slomljenosti svijeta, ozbiljno ugrožavaju naše svjedočanstvo o evanđelju mira. Stoga:

- B) Poradi evanđelja, žalimo, i pozivamo na pokajanje gdje god su kršćani sudjelovali u etničkom nasilju, nepravdi i ugnjetavanju. Također, pozivamo na pokajanje za mnoge slučajeve kad su kršćani bili sudionici u tim zlima šutnjom, apatijom ili pretpostavljenom neutralnošću, ili pružanjem neispravnih teoloških opravdanja za to.

Ako evanđelje nije duboko ukorijenjeno u okolnosti, na način da izaziva i mijenja temeljne svjetonazore i sustave nepravde, onda se, kad dođe zao dan, kršćanska vjera odbacuje kao neželjeni plašt, a ljudi se vraćaju neobnovljenim lojalnostima i djelima. Evangelizacija bez discipline, ili probuđenje bez radikalne poslušnosti Kristovim zapovijedima, nisu samo manjkavi, već su i opasni.

Čeznemo za danom kad će Crkva biti najsvjetliji model etničkog pomirenja i najaktivniji zagovornik razrješavanja sukoba.

Takva očekivanja, ukorijenjena u evanđelju, pozivaju nas da:

- C) *Prihvatimo puninu pomirujuće snage evanđelja i to naučavamo.* To uključuje puninu biblijskog razumijevanja pomirenja: da je Isus ne samo ponio naše grijeha na križ kako bi nas pomirio s Bogom, već je uništio i naše neprijateljstvo kako bi nas pomirio jedne s drugima.
- D) *Usvojimo životni stil pomirenja.* U praktičnom smislu to se očituje kad kršćani:
- 1) opraštaju progoniteljima, imajući istovremeno hrabrosti u ime drugih suprotstaviti se nepravdi;
 - 2) pružaju pomoć i gostoprimstvo bližnjemu koji se nalazi 'druge stra-

ne' u sukobu, preuzimajući inicijativu za prelazak na drugu stranu tražeći pomirenje;

- 3) nastavljaju svjedočiti o Kristu u nasilnim okolnostima, spremni trpjeti, pa čak i umrijeti, radije nego sudjelovati u djelima uništenja ili osvete;
- 4) sudjelovati u dugoročnom zacjeljivanju rana nakon sukoba, čineći Crkvu sigurnim utočištem i lječilištem za sve, uključujući i bivše neprijatelje.

E) *Budemo svjetionik i nositelj nade*. Svjedočimo o Bogu koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom. Jedino u Kristovom imenu, te u pobjedi njegova križa i uskrsnuća, imamo autoritet da se suočimo s demonskim silama zla koje pogoršavaju ljudske sukobe i imamo moć za posluživanje njegove pomirujuće ljubavi i mira.

3. Kristov mir za siromašne i potlačene

Biblijski temelj našem opredjeljenju za traženja pravde i *šaloma* za potlačene i siromašne, sažet je u Capetownskom iskazu vjere, odjeljak 7 (c). Na toj osnovi, čeznemo za učinkovitijim kršćanskim djelovanjem:

Ropstvo i trgovina ljudima

Danas, diljem svijeta, postoji više ljudi u ropstvu (njihov se broj procjenjuje na 27 milijuna) nego prije 200 godina kada se Wilberforce borio za ukidanje transatlantske trgovine robljem. Procjenjuje se da samo u Indiji postoji 15 milijuna porobljene djece. Kastinski sustav tlači niže kastinske skupine i isključuje Dalite. No, nažalost i sama je kršćanska Crkva na mnogim mjestima zaražena istim oblicima diskriminacije. Udruženi glas globalne Crkve mora se čuti u znak prosvjeda protiv onoga što je zapravo jedan od najstarijih svjetskih sustava ropstva. No, ako takvo globalno zagovaranje želi biti autentično, Crkva sama mora odbaciti svaku nejednakost i diskriminaciju u sebi.

Raznim razlozima potaknute, do sada u povijesti neviđene migracije, dovele su do trgovine ljudima na svim kontinentima, rasprostranjeno je porobljavanje žena i djece u trgovini seksom, kao i zlostavljanju djece putem rada ili novačenjem u vojne postrojbe.

- A) Ustanimo kao svjetska Crkva u borbu protiv zla trgovine ljudima, progovorimo i djelujmo proročki 'kako bi zatvorenici postali slobodni'. To mora uključivati rješavanje socijalnih, ekonomskih i političkih faktora koji hrane trgovinu ljudima. Svjetski robovi zazivaju globalnu Kristovu

Crkvu: 'Oslobodite našu djecu. Oslobodite naše žene. Budite naš glas. Pokažite nam novo društvo koje je Isus obećao.'

Siromaštvo

Prihvaćamo svjedočanstvo cijele Biblije, koja nam pokazuje Božju želju, kako za sustavnom ekonomskom pravednošću tako i za osobnim suosjećanjem, poštivanjem i darežljivošću prema siromašnima i potrebitima. Radujemo se što se ovo veliko biblijsko učenje sve više integrira u naše misijske strategije i praksu, kao što je to bilo u ranoj Crkvi i kod apostola Pavla.⁶⁴

U skladu s tim:

- B) Prepoznamo velike mogućnosti 'Milenijskih razvojnih ciljeva' za mjesnu i globalnu Crkvu. Pozivamo crkve da ih zagovaraju pred vladama i da se priključe naporima za njihovo ostvarenje, kao što je primjerice Deklaracija Micah.
- C) Budimo hrabri izjaviti da svijet ne može progovoriti o njemu, a kamoli riješiti problem siromaštva, a da se ne suprotstavi pretjeranom bogatstvu i pohlepi. Evanđelje naziva osioni konzumerizam idolatrijom. Kao oni koji služe Bogu, a ne bogatstvu, pozvani smo prepoznati da pohlepa stvara siromaštvo i odreći je se. U isto se vrijeme radujemo što evanđelje uključuje i bogate u poziv na pokajanje i iskazuje im dobrodošlicu u zajedništvo onih koji su preobraženi opraštajućom milošću.

4. Kristov mir za osobe s invaliditetom

Osobe s invaliditetom čine jednu od najvećih manjinskih grupa na svijetu. Procjenjuje se da ih je više od 600 milijuna. Većina živi u nerazvijenim zemljama, te su stoga među najsiromašnijima od siromašnih. Iako su tjelesna ili mentalna oštećenja dio njihova svakodnevnog iskustva, većina je također onemogućena društvenim stavovima, nepravdom i nemogućnošću pristupa resursima. Služenje osobama s invaliditetom ne završava medicinskom njegom ili socijalnom pomoći, već uključuje i borbu uz njih i one koji se za njih brinu, njihove obitelji, za uključenost i ravnopravnost, kako u društvu, tako i u Crkvi. Bog nas poziva na uzajamno prijateljstvo, poštivanje, ljubav i pravdu.

- A) Ustanimo kao kršćani širom svijeta da se odbace kulturološki stereotipi, jer i apostol Pavao reče: 'mi od sada nikoga ne poznamo po tijelu.'⁶⁵

64 Djela 4,32-37; Gal 2,9-10; Rim 15,23-29; 2 Kor 8-9

65 2 Kor 5,16

Stvoreni na sliku Božju, svi mi imamo darove koje Bog može koristiti u svojoj službi. Predajemo se kako službi osobama s invaliditetom, tako i prihvaćanju njihovog služenja.

- B) Potičemo crkvene i misijske vođe da ne razmišljaju samo o služenju osobama s invaliditetom, već i da prepoznaju, afirmiraju i olakšaju misijski poziv samih vjernika s invaliditetom kao dijela Tijela Kristova.
- C) Ožalošćeni smo time što je mnogim osobama s invaliditetom rečeno da je njihova nesposobnost rezultat osobnih grijeha, nedostatka vjere ili nevoljkosti da se liječe. Mi poričemo da to Biblija uči kao univerzalnu istinu.⁶⁶ Takva lažna učenja su pastoralno neosjetljiva i duhovno onemogućujuća; ona dodaju teret krivnje i frustrirane nade svim drugim preprekama s kojima se osobe s invaliditetom susreću.
- D) Obvezujemo se da ćemo naše crkve učiniti mjestima uključenosti i jednakosti za osobe s invaliditetom i stajati uz njih u otporu predrasudama i zalaganju za njihove potrebe u široj društvenoj zajednici.

5. Kristov mir za ljude koji žive s HIV-om

HIV-AIDS je uzrok najveće krize u mnogim zemljama. Milijuni su zaražene HIV-om, uključujući i mnoge u našim crkvama, a milijuni djece su zbog AIDS-a ostala siročad. Bog nas poziva da pokažemo duboku ljubav i suosjećanje za sve zaražene i pogođene AIDS-om i učinimo svaki napor u spašavanju života. Vjerujemo da Isusov nauk i primjer, kao i obnavljajuća snaga njegova križa i uskrsnuća, predstavljaju središte holističkog evanđeoskog odgovora na HIV-AIDS, a to je našem svijetu tako potrebno.

- A) Odbacujemo i odričemo se svih osuda, neprijateljstava, stigmi i diskriminacije onih s HIV-AIDS-om. Takve stvari su grijeh i sramota u tijelu Kristovu. Svi smo mi sagriješili i izgubili smo Božju slavu, spašeni smo samo milošću, te bismo stoga trebali biti spori u osudi, a brzi u obnovi i oprost. Također s tugom i suosjećanjem prepoznajemo da mnogi s HIV-AIDS-om nisu sami tome uzrok, već su često zaraženi i kroz brigu za druge.
- B) Čeznemo za tim da svi pastori svojim životom postavljaju primjer seksualne čednosti i vjernosti, kao što je Pavao zapovjedio, i naučavaju jasno i često da je brak isključivo mjesto za seksualno sjedinjenje. To je potrebno ne samo zato što je to jasno učenje Biblije, već i zato što je učestalost više

seksualnih partnerstava izvan braka glavni čimbenik brzog širenja HIV-AIDS-a u najugroženijim zemljama.

- C) Prihvatimo stoga, kao Crkva u svijetu, taj izazov u ime Krista i snagom Duha Svetoga. Stanimo zajedno s braćom i sestrama u područjima najteže pogođenima HIV-AIDS-om, kroz praktičnu podršku, suosjećajnu brigu (uključujući i brigu za udovice i siročad), društveno i političko zastupanje, obrazovne programe (osobito one koje osnažuju žene), i učinkovite strategije prevencije primjerene lokalnom kontekstu. Obvezujemo se na to hitno i proročko djelovanje, kao dio integralnog poslanja Crkve.

6. Kristov mir za njegovo trpeće stvorenje

Naš biblijski mandat u odnosu na Božje stvorenje nalazi se u Capetownskom iskazu vjere, sekcije 7 (A). Sva su ljudska bića pozvana biti upravitelji obilnog bogatstva Božjeg dobrog stvorenja. Ovlašteni smo ostvarivati pobožno gospodarenje nad njim za dobrobit ljudskog blagostanja i potreba, primjerice u poljoprivredi, ribarstvu, rudarstvu, proizvodnji energije, inženjeringu, građevinarstvu, trgovini, medicini. Čineći to, također smo pozvani brinuti se za zemlju i sva njezina stvorenja, jer zemlja pripada Bogu, a ne nama. Činimo to za Gospodina Isusa Krista, koji je stvoritelj, vlasnik, održavatelj, otkupitelj i nasljednik svega stvorenoga.

Žalimo nad rasprostranjenom zloporabom i uništavanjem zemljinih resursa, uključujući i njezinu biološku raznolikost. Vjerojatno najozbiljniji i najhitniji izazov s kojim se danas suočava fizički svijet je prijetnja klimatskih promjena. To će nesrazmjerno utjecati na one u siromašnim zemljama, jer će tamo klimatski ekstremi biti najizraženiji, a također postoji i najmanja mogućnosti prilagodbe na njih. O svjetskom siromaštvu i klimatskim promjenama treba zajednički progovoriti i na njih reagirati jednakom hitnošću.

Potičemo kršćane širom svijeta da:

- A) Usvoje način života koji se odriče destruktivnih ili zagađujućih potrošačkih navika;
- B) Legitimnim sredstvima vrše pritisak na vlade kako bi ih uvjerili da moralni imperativ stave iznad političke probitačnosti u pitanjima uništavanja okoline i potencijalnih klimatskih promjena;
- C) Prepoznaju i potiču misiološki poziv kako (i) kršćana koji sudjeluju u pravilnom iskorištavanju zemljinih resursa za ljudske potrebe i dobrobit, kroz poljoprivredu, industriju i medicinu, tako i (ii) kršćana koji sudjeluju u zaštiti i obnovi zemaljskih staništa i vrsta kroz očuvanje i zastupanje. Obje skupine dijele isti cilj, jer obje služe istom Stvoritelju, Održavatelju i Otkupitelju.

III

ŽIVJETI KRISTOVU LJUBAV MEĐU LJUDIMA DRUGIH VJERA

1. “Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga” uključuje osobe drugih vjera.

U svjetlu izjave Capetownskog iskaza vjere u sekciji 7 (d), odgovaramo na naš visoki poziv učenika Isusa Krista uviđanjem da su ljudi drugih vjera naši bližnji u biblijskom smislu. Oni su ljudska bića stvorena na sliku Božju, koje Bog ljubi, a za čije grijehе je Krist umro. Nastojimo ih, ne samo vidjeti kao svoje bližnje, već, u pokornosti Kristu, biti njima bližnji. Pozvani smo biti blagi, ali ne naivni, uviđavni ali ne lakovjerni, biti oprezni na moguće prijetnje s kojima se možemo suočiti, ali ne ovladani strahom.

Pozvani smo širiti Radosnu vijest, ali ne na nedostojan način prozelitizma. *Evangelizacija*, što uključuje uvjerljivo racionalno argumentiranje, slijedeći primjer apostola Pavla, je ‘iskreno i otvoreno naviještanje evanđelja koje ostavlja slušateljima da o tome potpuno slobodno donesu svoju odluku. Želimo biti osjetljivi na ljude drugih vjera te odbacujemo svaki pristup koji bi uključivao nasilno preobraćanje.’⁶⁷ *Prozelitizam* je, s druge strane, pokušaj da se drugog prisili da postane ‘jedan od nas’, da ‘prihvati našu religiju’, ili pak da ‘se pridruži našoj denominaciji.’

- A) U svoj našoj evangelizaciji obvezujemo se slijediti visoke etičke standarde. Naše svjedočanstvo mora biti obilježeno ‘blagošću i poštovanjem, čuvajući čistu savjest.’⁶⁸ Odbacujemo stoga svaki oblik svjedočanstva koji bi uključivao prisilu, bio on nemoralan, prijevaran ili uvredljiv.
- B) U ime Boga ljubavi, kajemo se zbog našeg neuspjeha da se sprijateljimo s ljudima muslimanske, hinduističke, budističke i drugih vjerskih pozadina. U Isusovu duhu, poduzet ćemo korake kojima bismo im pokazali ljubav, dobru volju i gostoprimstvo.

67 Manilski proglas, 12

68 1 Pt 3,15-16 . Dj 19,37

- C) U ime Boga istine, (i) odbacujemo promicanje lažne i karikaturalne slike o drugim vjerama, i (ii) odbacujemo i suprotstavljamo se rasnim predrasudama, mržnji i strahu, poticano popularnim medijima i političkom retorikom.
- D) U ime Boga mira, odbacujemo put nasilja i osvete u svim našim odnosima s ljudima drugih vjera, čak i kad smo nasilno napadnuti.
- E) Potvrđujemo pravo mjesto dijalogu s ljudima drugih vjera, baš kao što je Pavao sudjelovao u raspravi sa Židovima i poganima u sinagogi i na javnim mjestima. Kao legitimni dio kršćanske misije, takav dijalog povezuje povjerenje u jedinstvenost Krista i istinu evanđelja, sa slušanjem drugih u poštivanju.

2. Kristova nas ljubav poziva na trpljenje, a ponekad i na umiranje za evanđelje

U našoj je misijskoj zauzetosti kao Kristovih svjedoka ponekad potrebno trpjeti, kao što su trpjeli apostoli i proroci Staroga zavjeta.⁶⁹ Spremnost na trpljenje je gorki test iskrenosti naše misije. Bog može koristiti trpljenje, progon i mučeništvo za unaprjeđenje misije. 'Krist je obećao posebnu čast mučeništvu.'⁷⁰ "Mnogi kršćani koji žive u udobnosti i blagostanju trebaju iznova čuti Kristov poziv da budu spremni trpjeti za njega. Jer, mnogi vjernici žive usred takvoga trpljenja kao cijene svjedočanstva za Isusa Krista u neprijateljskoj religijskoj kulturi. Neki su doživjeli mučeničku smrt voljene osobe, sami izdržali mučenje ili progonstvo zbog svoje vjerne poslušnosti, ali i dalje ljube one koji su ih tako povrijedili.

- A) Čujemo i pamtimo u suzama i molitvama svjedočanstva onih koji trpe za evanđelje. Zajedno s njima molimo za milost i hrabrost, da 'ljubimo naše neprijatelje' kao što nam je Krist zapovjedio. Molimo da evanđelje urodi plodom u mjestima koja su tako neprijateljska prema njegovim glasnicima. Kao što s pravom žalimo za onima koji pate, prisjećamo se beskrajne Božje boli nad onima koji se opiru i odbacuju njegovu ljubav, njegovu evanđelje i njegove sluge. Čeznemo za tim da se pokaju, da im bude oprošteno i da nađu radost u pomirenju s Bogom.

69 2 Kor 12,9-10; 4,7-10

70 Manilski proglas, 12

3. Ljubav na djelu utjelovljuje i preporuča evanđelje milosti

‘Mi smo miomiris Kristov.’⁷¹ Naš je poziv živjeti i služiti među ljudima drugih vjera na način koji je toliko zasićen mirisom Božje milosti da omirišu Krista, da dođu, okuse i vide da je Bog dobar. Takvom utjelovljenom ljubavlju učiniti nam je evanđelje privlačnim u svakom kulturnom i vjerskom okruženju. Kad kršćani ljube ljude drugih vjera životom ljubavi i služenja, oni utjelovljuju preobražujuću milost Božju.

U kulturama ‘časti’, gdje su sramota i osveta povezane s vjerskim legalizmom, ‘milost’ je stran pojam. Tamo se o Božjoj ranjivoj, požrtvovnoj ljubavi ne raspravlja; drži ju se previše dalekom, čak i odbojnom. No, ovdje je milost okus koji se, konzumiran u malim količinama, stječe tijekom dugog vremena, da bi se gladni usudili kušati ga. Kristov miomiris postupno prožima sve s kojima njegovi sljedbenici dolaze u dodir.

- A) Čeznemo za tim da Bog podigne više muškaraca i žena milosti koji će donijeti odluku da žive, vole i služe u teškim mjestima gdje prevladavaju druge religije, kako bi bili miris i okus milosti Isusa Krista u kulturama gdje je to nepoželjno i opasno činiti. Za to se traži strpljenje i izdržljivost, ponekad cijeli život, ponekad do smrti.

4. Ljubav poštuje raznolikost učenništva

Takozvane ‘insider pokrete’ nalazimo unutar više religija. To su skupine ljudi koje sada nasljeđuju Isusa kao svog Boga i Spasitelja. Sastaju se u malim grupama zbog zajedništva, učenja, štovanja i molitve, okupljeni oko Isusa i Biblije, nastavljajući pritom živjeti društveni i kulturni život unutar zajednica svog rođenja, uključujući i neke elemente svojih vjerskih običaja. To je složen fenomen i mnogo je neslaganja oko toga kako odgovoriti na nj. Neki hvale te pokrete. Drugi upozoravaju na opasnost od sinkretizma. No, sinkretizam je opasnost za kršćane na bilo kojem mjestu gdje svoju vjeru nastojimo izraziti u vlastitoj kulturi. Trebali bismo izbjegavati tendencije, kad vidimo Boga na djelu na neočekivan ili nepoznat način, bilo da (i) ga na brzinu razvrstamo i promoviramo kao novu misijsku strategiju, ili (ii) ga žurno osudimo bez osjetljiva kontekstualna slušanja.

- A) U Barnabinu duhu koji je, po dolasku u Antiohiju, ‘vidio dokaz Božje milosti’, ‘bilo mu je drago i ohrabrio ih je da ostanu vjerni Gospodinu,’⁷²

71 2 Kor 2,15

72 Dj 11,20-24

apeliramo na sve one koji se bave ovim pitanjem da:

- 1) Kao svoje primarno načelo usvoje apostolske odluke i praksu: 'Ne bismo trebali otežavati poganima koji se obraćaju Bogu.'⁷³
- 2) Iskazuju poniznost, strpljivost i milosrđe u prepoznavanju različitosti stavova, te razgovaraju bez oštrog međusobnog osuđivanja.⁷⁴

5. Ljubav se pruža k raseljenim narodima

Ljudi su u pokretu kao nikada prije. Migracija je jedna od velikih globalnih stvarnosti našeg doba. Procjenjuje se da oko 200 milijuna ljudi, dobrovoljno ili prisilno, živi izvan svoje domovine. Izraz 'raseljeništvo' se ovdje koristi da označi ljude koji su se iz bilo kojeg razloga preselili iz zemlje rođenja. Veliki broj ljudi iz mnogih vjerskih pozadina, uključujući kršćane, žive u uvjetima raseljeništva: ekonomski migranti koji traže posao, prognanici zbog rata ili prirodnih katastrofa, izbjeglice i tražitelji azila, žrtve etničkog čišćenja, ljudi koji bježe pred vjerskim nasiljem i progonom; gladni – zbog suše, poplave ili rata, žrtve ruralnog siromaštva sele u gradove. Uvjereni smo da su suvremene migracije unutar suverene misiološke Božje nakane, ne ignorirajući pri tom zlo i patnje koje mogu biti dio toga.⁷⁵

- A) Potičemo crkvene i misijske vođe da prepoznaju i odgovore na misijske mogućnosti, koje nude globalna migracija i raseljeničke zajednice, strateškim planiranjem, te fokusiranim osposobljavanjem i osiguranjem sredstava za one koji su pozvani djelovati među njima.
- B) Potičemo kršćane u zemljama domaćinima imigrantskih zajednica drugih vjerskih pozadina, da kros-kulturalno svjedoče Kristovu ljubav na djelu i riječi, poslušni izričitoj biblijskoj naredbi da se stranca ljubi i brani njegov interes, posjećuje zatvorenike, gaji gostoljubivost, gradi prijateljstva, poziva u dom, te pruža pomoć i usluge.⁷⁶
- C) Potičemo kršćane koji su i sami dio raseljeničkih zajednica da razabiru Božju ruku, čak i u okolnostima koje nisu sami izabrali, da traže svaku priliku koju im Bog pruža kako bi posvjedočili o Kristu svojim domaći-

73 Dj 15,19

74 Rim 14,1-3

75 Post 50,20

76 Lev 19,33-34; Pnz 24,17; Rut 2; Job 29,16; Mt 25,35-36; Lk 10,25-37; 14,12-14; Rim 12,13; Heb 13,2-3; 1 Pt 4,9

nima i traže njihovu dobrobit.⁷⁷ Kad su u toj zemlji domaćinu prisutne i kršćanske crkve, potičemo imigrantske i autohtone crkve na slušanje i učenje jedni od drugih, kao i na pokretanje zajedničkih inicijativa kako bi se svi dijelovi društva dosegнули evanđeljem.

6. Ljubav radi na ostvarenju vjerskih sloboda za sve ljude

Podržavanje ljudskih prava obranom vjerskih sloboda nije u suprotnosti s nasljedovanjem puta križa u suočenju s progonom. Nema proturječja između spremnosti na osobno trpljenje ili gubitak vlastitih prava poradi Krista i zalaganja u zastupanju i obrani onih koji su bez glasa kad se krše njihova ljudska prava. Također moramo razlikovati zagovaranje prava osoba drugih vjera i prihvatanja istinitosti njihovih uvjerenja. Možemo braniti slobodu drugih da vjeruju i prakticiraju svoju vjeru, a da ne prihvatimo njihovu religiju kao istinitu.

- A) Potrudimo se za ostvarenje vjerskih sloboda za sve ljude. To zahtijeva zalaganje kod vlada za kršćane i ljude drugih vjera koji su progonjeni.
- B) Svjesno se pridržavajmo biblijskog učenja da budemo dobri građani, tražimo dobrobit naroda u kojem živimo, častimo i molimo za one koji su na vlasti, plaćajmo poreze, činimo dobro, i nastojmo živjeti miran i tih život. Kršćanin je pozvan da se povinuje državi, osim ako država naređuje ono što Bog zabranjuje, ili zabranjuje ono što Bog zapovijeda. Stoga, ako nas država prisiljava da biramo između lojalnosti prema njoj ili naše veće odanosti Bogu, moramo reći NE državi, jer smo rekli DA Isusu Kristu kao Gospodinu.⁷⁸

U središtu svih naših legitimnih nastojanja ostvarivanja vjerskih sloboda za sve ljude, najdublja čežnja naših srca ostaje želja da svi ljudi dođu do spoznaje Gospodina Isusa Krista, slobodno mu povjeruju i budu spašeni i uđu u kraljevstvo Božje.

⁷⁷ Jr 29,7

⁷⁸ Jr 29,7; 1 Pt 2,13-17; 1 Tim 2,1-2; Rim 13,1-7; Izl 1,15-21; Dn 6; Dj 3,19-20; 5,29

IV

OTKRIVATI KRISTOVU VOLJU ZA EVANGELIZACIJU SVIJETA

1. Nedosegnuti i neuključeni narodi

Božje srce čezne za tim da *svi* ljudi imadnu pristup poznavanju njegove ljubavi i njegova spasenjskog djela po Isusu Kristu. S tugom i sramotom prepoznajemo da postoje tisuće naroda širom svijeta kojima takav pristup još uvijek nije moguć putem kršćanskog svjedočanstva. To su nedosegnuti narodi, u smislu da nema poznatih nam vjernika i crkava među njima. Mnogi su od tih naroda također i neuključeni, u smislu da nam trenutno nisu poznate crkve ili misijske organizacije koje im pokušavaju donijeti evanđelje. Uistinu, samo je malen postotak crkvenih resursa (ljudskih i materijalnih) usmjereno nedosegnutim narodima. Po definiciji to su narodi koji nas neće pozvati da s njima podijelimo Dobru vijest, jer o njoj ništa ne znaju. Ipak, njihova prisutnost među nama u našem svijetu, 2000 godina nakon što nam je Isus zapovjedio da učinimo njegovim učenicima sve narode, predstavlja ne samo ukor za našu neposlušnost, ne samo oblik duhovne nepravde, veći i tihi 'poziv Makedonca'.

Ustanimo kao globalna Crkva, prihvatimo taj izazov, i:

- A) Pokajmo se za naše sljepilo na stalnu prisutnosti tolikih nedosegnutih ljudi u našem svijetu i izostanak osjećaja hitnosti naviještanja evanđelja među njima.
- B) Obnovimo naše predanje da idemo onima koji još nisu čuli evanđelje, ozbiljno se uključimo u njihov jezik i kulturu, da među njima živimo evanđelje, utjelovljenu ljubav i požrtvovnu službu, komunicirajući svjetlo i istinu Gospodina Isusa Krista riječima i djelima, budeći ih snagom Duha Svetoga za iznenađujuću milost Božju.
- C) Nastojmo iskorijeniti nedostatak Biblije u svijetu, jer je Biblija i dalje nužna za evangelizaciju. Da bi se to postiglo moramo:
 - 1) Požurivati prevođenje Biblije na jezike naroda koji još uvijek nemaju barem neki dio Božje riječi na materinjem jeziku;
 - 2) Učiniti poruku Biblije široko dostupnom usmenim putem. (Vidi također: 'Usmene kulture' u nastavku.)

- D) Nastojmo iskorijeniti neznanje o Bibliji u Crkvi, jer je Biblija i dalje neophodna za poduku vjernika u suobličavanju s Kristom.
- 1) Čeznemo vidjeti svježe presvjedočenje koje zahvaća svu Crkvu Božju, o središnjoj nužnosti biblijskog učenja za rast Crkve u službi, jedinstvu i zrelosti.⁷⁹ Radujemo se u obdarenosti svih onih kojima je Krist u Crkvi dao dar pastora-učitelja. Učinit ćemo svaki napor da ih identificiramo, potaknemo, osposobimo i podržimo u propovijedanju i poučavanju Riječi Božje. Pritom, međutim, moramo odbaciti onu vrstu klerikalizma koji ograničava službu Riječi Božje na nekoliko plaćenih profesionalaca, ili na formalno propovijedanje s crkvene propovjedanice. Mnogi muškarci i žene, koji su očito obdareni za službu pastora i učitelja Božjega naroda, služe svojim darovima neformalno i bez službenih konfesionalnih struktura, ali s očitim blagoslovom Božjega Duha. I oni također trebaju biti priznati, poticani i opremljeni kako bi ispravno prenosili Riječ Božju.
 - 2) Moramo promicati biblijsku pismenost u generacijama koja su danas ponajprije usmjerene na digitalne sadržaje, a ne na knjige, poticanjem digitalnih metoda induktivnog proučavanja Pisma s onom istom ozbiljnošću koju u ovom trenutku zahtijevaju papir i olovka.
- E) Zadržimo evangelizaciju u središtu cjelovite svrhe naše misije, budući da je evanđelje samo po sebi izvor, sadržaj i autoritet svekolike biblijski utemeljene misije. Sve što činimo trebalo bi biti kako utjelovljenje tako i proglašavanje Božje ljubavi i milosti i njegova djela spasenja po Isusu Kristu.

2. Usmene kulture

Većina svjetskog stanovništva su usmeni komunikatori, koji ili ne mogu ili ne uče po sredstvima pismenosti, a više od polovice njih nalazi se među nedosegnutima kako je to ranije opisano. Među njima, procjenjuje se, nalazi se i 350 milijuna ljudi bez ijednoga stiha Svetoga pisma na njihovu jeziku. Uz 'primarne usmene učenike' postoje i mnogi 'sekundarni usmeni učenici', tj. oni koji su, tehnički gledano, pismeni ali radije izabiru usmeno komunicirati, a tu je i porast vizualnog učenja kao i dominacija slika u komunikaciji.

Prepoznavajući to i poduzimajući akciju povezanu s tim:

- A) Što bolje iskoristimo usmene metode u programima učenja, čak i

79 Ef 4,11-12

među pismenim vjernicima.

- B) Učinimo dostupnom audio verziju 'Biblijske priče' na materinjim jezicima nedosegnutih i neuključenih naroda kao prioritetno pitanje.
- C) Potaknimo misijske organizacije da razviju usmene strategije, uključujući: snimanje i distribuciju usmenih biblijskih priča za evangelizaciju, učeništvo i obuku vođa, uz odgovarajuću obuku za usmenost evangelizatora i osnivača crkava. Oni se mogu koristiti plodnim usmenim i vizualnim komunikacijskim metodama za prenošenje cijele biblijske priče o spasenju, uključujući i pripovijedanje, ples, umjetnost, poeziju, dramu i napjeve.
- D) Ohrabriti mjesne crkve na Južnoj hemisferi da se uključe u rad s nedosegnutim skupinama na svom području kroz usmene metode koje su specifične za njihov svjetonazor.
- E) Poticati seminare da u svojim nastavnim planovima i programima ponude sadržaje koji će osposobiti pastore i misionare u usmenoj metodologiji.

3. Vođe usmjerene na Krista

Brzi rast Crkve na mnogim mjestima ostaje plitak i ranjiv, dijelom i zbog nedostatka obučanih vođa, a dijelom i zato što mnogi svoje pozicije koriste za stjecanje svjetovne moći, položaja ili osobnog bogaćenja. Rezultat toga je trpljenje Božjih ljudi, obeščašćenje Krista i potkopana misija evanđelja. Obično se, kao prioritetno rješenje, predlaže 'obuka vođa'. I doista, obuka vođa po mnogim se programima umnožila, ali problem ostaje, iz dva vjerojatna razloga.

Prvo, pogrešan je put obučavati vođe kako bi postali pobožni i Kristu nalik. Biblijski gledano, samo se one čiji životi već pokazuju temeljne osobine zrelog učeništva, može imenovati u vodstvo.⁸⁰ Ako smo danas suočeni s mnogim takvim ljudima u vodstvu koji jedva da su poučeni, onda nemamo druge mogućnosti nego da im pružimo takvu osnovnu pouku u njihovom razvoju. Nedvojbeno, razmjeri ne kristolikih i svjetovnih vođa u globalnoj Crkvi danas, dobar je pokazatelj postojanja generacija redukcionističke evangelizacije, zanemarenog učeništva i slabog rasta. Odgovor na neuspjeh vodstva ne leži samo u više obuke vođa, već u boljem učeništvu. Vođe moraju biti prvi Kristovi učenici.

Drugo, neki programi obuke vođa usredotočeni su na paket znanja, tehnike i vještine zanemarujući pri tom pobožni karakter. Za razliku od toga, autentični

80 1 Tim 3,1-13; Tit 1,6-9; 1 Pt 5,1-3

kršćanski vođe moraju nalikovati Kristu poniznim srcem, poniznošću, poštenjem, čistoćom, izostankom pohlepe, molitvom, ovisnošću o Božjem Duhu, i dubokoj ljubavi za ljude. Nadalje, u nekim programima obuke vođa nedostaje posebna obuka u jednoj od ključnih vještina koju Pavao uključuje u svoj popis kvalifikacije - sposobnost da se narod Božji podučí Riječi Božjoj. Ipak, biblijska pouka ostaje najistaknutije sredstvo stvaranja učenika ali i najozbiljniji nedostatak suvremenih crkvenih vođa.

- A) Čeznemo vidjeti pojačane napore u stvaranju učenika, kroz dugoročni rad pouke i izgradnje novih vjernika, kako bi oni koje Bog poziva i daje Crkvi kao vođe bili kvalificirani prema biblijskim kriterijima zrelosti i služenja.
- B) Obnavljamo naše predanje molitvi za naše vođe. Čeznemo vidjeti kako Bog umnaža, štiti i potiče vođe koji pokazuju biblijsku vjernost i poslušnost. Molimo da Bog prekori, ukloni ili dovede do pokajanja vođe koje sramote njegovo ime i diskreditiraju evanđelje. Molimo da Bog podigne nov naraštaj discipliniranih sluga-vođa čija strast je iznad svega poznavanje Krista i nalikovanje njemu.
- C) Oni među nama koji su u kršćanskom vodstvu trebaju prepoznati našu ranjivost i prihvatiti dar odgovornosti unutar tijela Kristova. Pohvaljujemo praksu podložnosti pojedinca grupi kojoj duguju odgovornost.
- D) Snažno potičemo učilišta i sve one koji nude programe obuke vođa, da se više fokusiraju na duhovnu formaciju i karakter, a ne samo na prenošenje znanja ili njegovo ocjenjivanje, i od srca se radujemo onima koji to već čine kao dio sveobuhvatne obuke vođa za cjelovitog čovjeka.

4. Gradovi

Gradovi su od presudnog značenja za ljudsku budućnost i za svjetsku misiju. Pola svijeta danas živi u gradovima. U gradovima se najčešće mogu naći četiri glavne vrste ljudi: (i) sljedeći naraštaj mladih ljudi, (ii) najnedosegnutiji doseljeni narodi, (iii) oblikovatelji kulture, (iv) najsiromašniji od siromašnih.

- A) Opažamo suverenu Božju ruku u enormnom porastu urbanizacije u naše vrijeme, i pozivamo i vođe Crkve i misija diljem svijeta da odgovore na ovu činjenicu dajući hitnu stratešku pozornost urbanoj misiji. Moramo ljubiti naše gradove kao što ih Bog ljubi, sa svetim razlučivanjem i kristolikim suosjećanjem, pokoravajući se njegovoj naredbi da 'tražimo dobrobit grada, gdje god to bilo. Nastojat ćemo naučiti odgovarajuće i fleksibilne misijske metode koje odgovaraju urbanoj stvarnosti.

5. Djeca

Sva su djeca u opasnosti. U našem svijetu postoji oko dvije milijarde djece, a polovica od njih je u opasnosti od siromaštva. Milijuni su pak u opasnosti od prosperiteta. Djeca bogatih i sigurnih imaju sve za život, ali nemaju za što živjeti.

Djeca i mladi ljudi su Crkva današnjice, a ne samo sutrašnjice. Mladi ljudi imaju veliki potencijal kao aktivni djelatnici u Božjoj misiji. Oni predstavljaju ogroman podcijenjeni potencijal kao oni koji mogu utjecati, osjetljivi su na Božji glas i spremni su na nj odgovoriti. Radujemo se izvrsnim službama među djecom i s njima, i čeznemo za tim da se takav rad umnoži jer su potrebe velike. Kao što vidimo u Bibliji, Bog može koristiti i koristi djecu i mlade ljude - njihove molitve, njihove uvide, njihove riječi, njihove inicijative - u mijenjanju srdaca. Oni predstavljaju "novu energiju" za preobrazbu svijeta. Poslušajmo ih i ne gušimo njihovu djetinju duhovnost s našim racionalističkim pristupom odraslih.

Obvezujemo se da ćemo:

- A) Djecu ozbiljno shvaćati, svježim biblijskim i teološkim preispitivanjem koje odražava Božju ljubav i nakanu s njima i preko njih, i ponovnim otkrivanjem dubokog značenja za teologiju i misiju Isusove provokativne akcije kad je smjestio 'dijete u sredinu'.⁸¹
- B) Osposobljavati ljude i osigurati sredstva kako bi se zadovoljile potrebe djece diljem svijeta, gdje god je moguće raditi s njihovim obiteljima i zajednicama, u uvjerenju da je holistička služba po svakom i kroz svaki sljedeći naraštaj djece i mladih ljudi, vitalna komponenta svjetske misije.
- C) Prokazati, oduprijeti se i poduzeti mjere protiv svakog zlostavljanja djece, uključujući nasilje, iskorištavanje, ropstvo, trgovinu ljudima, prostituciju, spolnu i etničku diskriminaciju, marketinško ciljanje, i namjerno zanemarivanje.

6. Molitva

Usred svih tih prioriteta, obvežimo se iznova na molitvu. Molitva je poziv, naredba i dar. Molitva je neizostavni temelj i izvor svih elemenata naše misije.

- A) Molit ćemo jedinstveno, fokusirano, uporno, i biblijski informiranom jasnoćom:
 - 1) Da Bog u snazi svojega Duha pošalje radnike u svaki kutak svijeta.

81 Mk 9,33-37

- 2) Za izgubljene u svakom narodu i mjestu da budu privučeni Bogu po njegovu Duhu, naviještanjem istine evanđelja i pokazivanjem Kristove ljubavi i moći.
 - 3) Da se očituje Božja slava i da Kristovo ime bude poznato i hvaljeno po karakteru, djelima i riječima njegova naroda. Zazivat ćemo pomoć za našu braću i sestre koji trpe za Kristovo ime.
 - 4) Da dođe Božje kraljevstvo, da se Božja volja vrši na zemlji kao i na nebu, u uspostavi pravednosti, upravljanja i brige za stvorenje, i blagoslov Božjega mira u našim zajednicama.
- B) Neprestance ćemo zahvaljivati zato što vidimo Božje djelo među narodima, očekujući dan kada će kraljevstva ovoga svijeta postati kraljevstvo Boga našega i njegova Pomazanika.

V

POZIVATI KRISTOVU CRKVVU NA POVRATAK PONIZNOSTI, INTEGRITETU I JEDNOSTAVNOSTI

Hodanje je biblijska metafora za naš način života i svakodnevno ponašanje. Sedam puta u Efežanima poslanici Pavao govori o tome kako bi kršćani trebali ili ne bi trebali, hoditi.⁸²

1. Hoditi u posebnosti, kao Božje novo čovječanstvo⁸³

Božji narod ili hodi putem Gospodnjim, ili hodi putovima drugih bogova. Biblija pokazuje da najveći Božji problem nije samo s narodima svijeta, već s ljudima koje je stvorio i pozvao da budu sredstvo blagoslova za narode. A najveća je prepreka ispunjavanju te misije idolopoklonstvo u Božjemu narodu. Jer, ako smo pozvani narode dovesti do toga da se poklone jedinom pravom i živom Bogu, velik je neuspjeh, ako smo mi sami zavedeni lažnim bogovima ljudi oko nas.

82 Iako različito prevedeni, sljedeći tekstovi koriste glagol 'hodati': Ef 2,2.10; 4,1.17; 5,2.8.15

83 Ef 4,16-31

Kad nema razlike u ponašanju između kršćana i nekršćana - primjerice u praksi korupcije i pohlepe, seksualnog promiskuiteta ili stopa razvoda, ili ponavljanja pred-kršćanske religijske prakse, stavova prema ljudima drugih rasa, ili potrošačkog stila življenja, ili društvenih predrasuda - onda se svijet s pravo pita o posebnosti našeg kršćanstva. U našoj poruci nema autentičnosti za svijet koji nas promatra.

- A) Potičemo jedni druge, da se kao Božji ljudi u svakoj kulturi, suočimo s tim u onoj mjeri u kojoj smo, svjesno ili nesvjesno i mi sami uhvaćeni u idolopoklonstva naših kultura. Molimo za proročko razlikovanje kako bismo mogli identificirati i prokazati lažne bogove i njihovu prisutnost u samoj Crkvi, te za hrabrost da se pokajemo i odreknemo ih se u ime i autoritetu Isusa kao Gospodina.
- B) Budući da ne postoji biblijsko poslanje bez biblijskog življenja, žurno se iznova obvezujemo, i potičemo sve one koji ispovijedaju Kristovo ime, da žive radikalnu različitost od svijeta, 'obukavši na se novo čovječanstvo, stvoreno da bude poput Boga u pravednosti i svetosti istine.'

2. Hoditi u ljubavi, odbacujući idolatriju neuredne seksualnosti⁸⁴

Božja nakana u stvorenju je da brak tvori predan, vjeran odnos između jednog muškarca i jedne žene, u kojem oni postaju jedno tijelo u novom društvenom jedinstvu, odijeljeno od obitelji njihova rođenja, i da se spolni odnos, kao izraz 'jednog tijela', uživa isključivo unutar veze braka. To ljubavno seksualno sjedinjenje u braku, u kojemu 'dvoje postaje jedno' odražava Kristov odnos prema Crkvi kao i jedinstvo Židova i pogana u novom čovječanstvu.⁸⁵

Pavao suprotstavlja čistoću Božje ljubavi ružnoći krivotvorene ljubavi koja se prikriva neurednom seksualnošću i svime što uz to ide. Neuredna seksualnost svake vrste, u bilo kom prakticiranju seksualne intimnosti prije ili izvan braka kako je biblijski definirano, izvan je Božje nakane i blagoslova u stvorenju i otkupljenju. Zlostavljanje i idolopoklonstvo koje okružuje neurednu seksualnost doprinosi širem društvenom opadanju, uključujući raspad braka i obitelji proizvedeci nesagledive patnje osamljenosti i izrabljivanja. To je ozbiljan problem i u samoj Crkvi i često je uzrok tragičnog neuspjeha vođa.

Svjesni smo potrebe za dubokom poniznosti i svijesti našeg neuspjeha na tom području. Čeznemo vidjeti kršćane kako izazivaju kulture svojeg okruženja tako

⁸⁴ Ef 5,1-7

⁸⁵ Ef 5,31; 2,15

što žive u skladu s normama na koje nas Biblija poziva.

A) Snažno potičemo sve pastore:

- 1) Da omoguće otvoreniji razgovor o seksualnosti u našim crkvama, naglašavajući pozitivne strane dobre vijesti Božjega plana za zdrave odnose i obiteljski život, ali i da oslove s pastoralnom iskrenošću područja gdje kršćani sudjeluju u slomljenoj i disfunkcionalnoj stvarnosti svojih kultura;
- 2) Da jasno podučavaju Božje standarde, ali da to čine s Kristovim pastoralnim suosjećanjem za grešnike, prepoznajući kako smo svi ranjivi na seksualnu napast i grijeh;
- 3) Da teže postaviti pozitivan primjer živeći po biblijskim standardima seksualne vjernosti;

B) Kao članovi Crkve obvezujemo se:

- 1) Učiniti sve što možemo u Crkvi i u društvu na jačanju vjernih brakova i zdravog obiteljskog života;
- 2) Prepoznati prisutnost i doprinos samaca, udovica, ili onih bez djece, kako bi se osiguralo da Crkva bude obitelj u Kristu koja ih pozdravlja, podržava i omogućuje im da ostvare svoje darove u punom rasponu crkvenih službi;
- 3) Oduprijeti se višestrukim oblicima neuredne seksualnosti u našim kulturama, uključujući pornografiju, preljub i promiskuitet;
- 4) Nastojati razumjeti i osloviti ozbiljna pitanja srca o identitetu i iskustvu koje neke ljude privlači homoseksualnoj praksi; u ljubavi, suosjećanju i Kristovoj pravednosti doprijeti do njih odbaciti i osuditi sve oblike mržnje, verbalnog ili fizičkog zlostavljanja i šikaniranja homoseksualaca;
- 5) Zapamtiti da po Božjoj otkupljujućoj milost ni jedna osoba ili situacija nije izvan mogućnosti promjene i obnove.

3. Hoditi u poniznosti, odbacujući idolopoklonstvo moći⁸⁶

U našoj palosti i grijehu, moć se često koristi za zlostavljanje i iskorištavanje drugih. Uzvisujemo sebe, prisvajajući superiornost našem spolu, rasi, ili socijalnom statusu. Pavao se suprostavlja svim tim obilježjima idolopoklonstva ponosa i moći

⁸⁶ Ef 5,15 – 6,4

svojim zahtjevom da se oni koji se ispunjavaju Duhom Božjim trebaju podlagati jedan drugome poradi Krista. Takvo se uzajamno podlaganje i obostrana ljubav trebaju izražavati u braku, obitelji, i društveno-ekonomskim odnosima.

- A) Čeznemo vidjeti sve kršćanske muževe i žene, roditelje i djecu, poslodavce i zaposlenike, kako žive biblijski nauk o 'podnošenju jedni drugih u strahu Kristovu.'
- B) Potičemo pastore da vjernicima pomognu shvatiti, iskreno razgovarati i prakticirati međusobnu podložnost koju Bog traži od sve svoje djece jednih prema drugima. U svijetu pohlepe, moći i zlostavljanja, Bog poziva svoju Crkvu da bude mjesto nježne poniznosti i nesebične ljubavi među svojim članovima.
- C) Posebno i hitno pozivamo kršćanske muževe da se pridržavaju ravnoteže odgovornosti u Pavlovom nauku o muževima i ženama. Međusobna podložnost znači da je ženina podložnost mužu, podložnost čovjeku čija ljubav i briga za nju uzor nalazi u požrtvovnoj ljubavi Isusa Krista prema njegovoj Crkvi. Bilo koji oblik zlostavljanja nečije žene – verbalno, emocionalno ili fizičko – nespojivo je s ljubavi prema Kristu, u svakoj kulturi. Poričemo da se premlaćivanje supruge može opravdati bilo kojim kulturnim običajem ili iskrivljenim tumačenjem Biblije. Tugujemo što je to moguće naći i među onima koji ispovijedaju kršćansku vjeru, uključujući pastore i vođe. Ne oklijevamo to proglasiti grijehom i pozivamo na pokajanje i odricanje od te prakse.

4. Hoditi u integritetu, odbacujući idolatriju uspjeha⁸⁷

Ne možemo graditi kraljevstvo Boga istine na nepoštenim temeljima. Ipak, u našoj žudnji za 'uspjehom' i 'rezultatima' u iskušenju smo da žrtvujemo naš integritet s iskrivljenim ili preuveličanim tvrdnjama koje postaju laži. Hodanje u svjetlu se, međutim, 'sastoji u... pravednosti i istini'.⁸⁸

- A) Pozivamo sve crkvene i misijske vođe da se odupru napasti od bilo čega manjeg od potpune iskrenosti u prezentiranju našeg rada. Nepošteni smo kad pretjerujemo u našim izvješćima s neutemeljenim statistikama, ili iskrivljujemo istinu poradi dobiti. Molimo za pročišćujući val iskrenosti i dokončanje takvog nepoštenja, manipulacije i pretjerivanja. Pozivamo

87 Ef 5,8-9

88 Ef 5,10

sve koji financiraju duhovni rad da ne budu nerealni u svojim zahtjevima za mjerljivim i vidljivim rezultatima koji nadilaze mogućnost pravilne odgovornosti. Trudimo se oko izgradnje kulture punog integriteta i transparentnosti. Izabiremo hoditi u Božjem svjetlu i istini, jer Gospodin ispituje srca i zadovoljan je s integritetom.⁸⁹

5. Hoditi u jednostavnosti, odbacujući idolatriju pohlepe⁹⁰

Naširoko rasprostranjeno propovijedanje i nauk tzv. 'evanđelja prosperiteta' stvara značajne probleme. Evanđelje prosperiteta definiramo kao učenje da vjernici imaju pravo na blagoslov zdravlja i bogatstva, te da ove blagoslove mogu dobiti kroz pozitivno ispovijedanje vjere i 'sjetvu sjemena' putem financijskih ili materijalnih darova. Učenje o prosperitetu fenomen je prisutan u mnogim denominacijama na svim kontinentima.⁹¹

Potvrđujemo čudesnu Božju milost i snagu i pozdravljamo rast crkava i službi koje vode ljude da iskazuju očekujuću vjeru u živoga Boga i njegove nadnaravne moći. Vjerujemo u snagu Duha Svetoga. Međutim, poričemo da se Božja čudotvorna moć može tretirati kao automat, na raspolaganju ljudskim tehnikama, manipulirana ljudskim riječima, akcijama, poklonima, stvarima, ili ritualima.

Potvrđujemo postojanje biblijskog viđenja ljudskog napretka kao i činjenicu da Biblija sadrži izričaje o prosperitetu (kako zdravlja, tako i bogatstva) u svom učenju o Božjim blagoslovima. Međutim, nijećemo kao nebiblijsko, učenje da se duhovna dobrobit može mjeriti u smislu materijalne dobiti, ili da je bogatstvo uvijek znak Božjeg blagoslova. Biblija pokazuje da se do bogatstva često može doći ugnjetavanjem, prijevarom ili korupcijom. Također poriče da su siromaštvo, bolest ili prerana smrt uvijek znak Božjega prokletstva, dokaz nedostatka vjere ili rezultat ljudskog prokletstva, budući da Biblija odbacuje takvo pojednostavljeno objašnjenje.

Prihvaćamo da je dobro uzvisivanje Božje moći i pobjede. No, vjerujemo da učenje mnogih koji snažno promiču evanđelje prosperiteta ozbiljno iskrivljuje Bibliju, njihova su praksa i stil života često neetični i nisu Kristu nalik, često pravu evangelizaciju zamjenjuju traženjem čuda, i zamjenjuju poziv na pokajanje s pozivom da se novac da propovjedniku organizacije. Tugujemo što je utjecaj

89 1 Ljet 29,17

90 Ef 5,5

91 Vidi također i cjeloviti tekst Akropong izjave, kritike Evanđelja prosperiteta koju su sastavili afrički teolozi u suradnji s Lausanskom teološkom radnom skupinom na: www.lausanne.org/akropong

ovog učenja na mnoge crkve pastoralno štetan i duhovno nezdrav. Rado i snažno potvrđujemo svaku inicijativu koja u Kristovo ime nastoji donijeti ozdravljenje bolesnima ili trajno oslobođenje od siromaštva i patnje. No, evanđelje prosperiteta ne nudi trajno rješenje za siromaštvo, a može odvratiti ljude od prave poruke i sredstva za vječno spasenje. Iz tih ga se razloga može trezveno opisati kao lažno evanđelje. Odbacujemo stoga pretjerivanja učenja prosperiteta kao nespojiva sa uravnoteženim biblijskim kršćanstvom.

- A) Hitno ohrabrujemo vođe crkava i misija u kontekstima gdje je evanđelje prosperiteta popularno da pažljivo preispitaju to učenje u svjetlu učenja i primjera Isusa Krista. Posebice svi trebamo tumačiti i poučavati one biblijske tekstove koji se obično koriste za potporu evanđelja prosperiteta u njihovu punom biblijskom kontekstu i pravilnoj ravnoteži. Tamo gdje se učenje o prosperitetu događa u kontekstu siromaštva, moramo mu se suprotstaviti s autentičnim suosjećanjem i djelovanjem kako bismo donijeli pravdu i trajnu transformaciju siromašnima. Prije svega moramo zamijeniti sebični interes i pohlepu s biblijskim učenjem o sebedarju i velikodušnom davanju kao oznakama istinskog učenja Kristu. Potvrđujemo Lausanski povijesni poziv na jednostavniji stil života.

VI

PARTNERSTVO U TIJELU KRISTOVU ZA JEDINSTVO U MISIJI

Pavao nas uči da je kršćansko jedinstvo Božja tvorevina, utemeljeno na našem pomirenju s Bogom i jednih s drugima. Ovo je dvostruko pomirenje ostvareno na križu. Kada živimo u jedinstvu i radimo u partnerstvu, time pokazujemo nadnaravnu, kontrakulturalnu moć križa. No, kad pokazujemo naše nejedinstvo kroz nemogućnost suradnje, obesmišljujemo našu misiju i poruku, i poričemo snagu križa.

1. Jedinstvo u Crkvi

Podijeljena Crkva nema poruku za podijeljeni svijet. Naš neuspjeh da živimo u pomirenom jedinstvu glavna je zapreka za autentičnost i učinkovitost u misiji.

- A) Naričemo nad podijeljenošću i razdvojenošću naših crkava i organizacija. Duboko i hitno potičemo kršćane da počnu njegovati duh milosrđa i budu poslušni Pavlovom napatku da 'učine svaki napor da zadrže jedinstvo Duha svezom mira.'
- B) Iako smo svjesni da je naše najdublje jedinstvo duhovne naravi, čeznemo za većim prepoznavanjem misijske snage vidljivog, praktičnog, zemaljskog jedinstva. Zaklinjemo stoga našu kršćansku braću i sestre diljem svijeta, zbog našeg zajedničkog svjedočanstva i poslanja, da se odupru napasti dijeljenja Tijela Kristova, te da traže putove pomirenja i obnovljenog jedinstva gdje god je to moguće.

2. Partnerstvo u globalnoj misiji

Partnerstvo u misiji ne tiče se samo učinkovitosti. Ono je strateški i praktičan izraz naše zajedničke podložnosti Isusu Kristu kao Gospodinu. Prečesto smo se uključivali u misiju tako da smo na prvo mjesto stavljali naše prioritete i naglašavali naš identitet (etnički, konfesionalni, teološki i sl.) i nismo uspjeli podrediti naše strasti i sklonosti jednom Gospodinu i Učitelju. Kristova vrhovna vlast i središnjost u našoj misiji mora biti više od ispovijesti vjere, ona također mora upravljati našom strategijom, praksom i jedinstvom.

Radujemo se rastu i snazi misijskih pokreta u nastajanju u većem dijelu svijeta i kraju starog uzorka 'od Zapada prema ostatku.'⁹² No, mi ne prihvaćamo ideju da je predvodništvo misijske odgovornosti prešlo iz jednog dijela crkvenoga svijeta u drugi. Nema smisla odbaciti prošli trijumfalizam Zapada, samo zato da bismo taj bezbožni duh preselili u Aziju, Afriku ili Latinsku Ameriku. Nijedna etnička skupina, narod ili kontinent ne može za se prisvajati ekskluzivnu privilegiju da bude isključivi dovršitelj Velikog poslanja. Samo je Bog suveren.

- A) Stojimo zajedno kao vođe crkava i misijskih organizacija u svim dijelovima svijeta, pozvani da prepoznamo i prihvatimo jedni druge, s jednakim mogućnostima da zajedno doprinesemo svjetskoj misiji. Ostavimo, u pokornosti Kristu, po strani sumnje, natjecanje i ponos i budimo spremni učiti od onih koje Bog koristi, čak i kada nisu s našeg kontinenta, iz naše partikularne teologije, naše organizacije, ni našeg kruga prijatelja.
- B) Partnerstvo je više od novca, a bezumno ubrizgavanje novca često kvari i dijeli Crkvu. Dokažimo konačno da Crkva ne funkcionira na principu da oni koji imaju najviše novca imaju i sve ovlasti odlučivanja. Ne name-

ćimo nama omiljena imena, slogane, programe, sustave i metode ostalim dijelovima Crkve. Radije radimo na istinskoj uzajamnosti Sjevera i Juga, Istoka i Zapada, na međuovisnosti u davanju i primanju, na poštivanju i dostojanstvu jer to karakterizira prave prijatelje i prave partnere u misiji.

3. Muškarci i žene u partnerstvu

Sveto pismo potvrđuje da je Bog stvorio muškarce i žene na svoju sliku i dao im je zajedničku vlast nad zemljom. Grieh je ušao u ljudski život i povijest kroz muškarca i ženu koji su zajednički djelovali u pobuni protiv Boga. Po Kristovu križu Bog je donio spasenje, prihvaćanje i jedinstvo jednako muškarcima i ženama. Na Blagdan Duha Svetoga Bog je izlio Duha proroštva na svako tijelo, jednako na sinove kao i na kćeri. Žene i muškarci su time jednaki kako u stvaranju i grijehu, tako i u spasenju i Duhu.⁹³

Svi mi, žene i muškarci, oženjeni i samci, odgovorni smo da koristimo Božje darove na korist drugih, kao upravitelji Božje milosti, a na Kristovu hvalu i slavu. Svi smo mi, dakle, također odgovorni da osposobimo sve Božje ljude za ostvarivanje svih darova koje je Bog dao za sva područja službi na koje Bog poziva Crkvu.⁹⁴ Ne bismo trebali gasiti Duha prezrevši bilo čiju službu.⁹⁵ I više od toga, odlučni smo vidjeti službu u Tijelu Kristovu kao dar i odgovornost s kojima smo pozvani služiti, a ne kao status i pravo na koje polažemo pravo.

- A) Podupiremo povijesnu Lausannsku poziciju: 'Potvrđujemo da su darovi Duha udijeljeni svim Božjim ljudima, ženama i muškarcima, te da njihovo partnerstvo u evangelizaciji mora biti dobrodošlo za opće dobro.'⁹⁶ Priznajemo ogroman i požrtvovan doprinos koji su žene dale svjetskoj misiji, služeći kako muškarcima tako i ženama, od biblijskih vremena do danas.
- B) Svjesni smo da postoje različita mišljenja kod onih koji iskreno žele biti vjerni i poslušni Svetome pismu. Neki tumače da apostolski nauk implicira da žene ne bi trebale poučavati ili propovijedati, ili da to mogu činiti, ali ne i vršiti autoritet nad muškarcem. Drugi tumače da duhovna jednakost žena, korištenje izgrađujućeg dara proroštva žena u novozavjetnoj crkvi, te njihovo udomljavanje crkve u domovima, kao da implicira da

93 Post 1,26-28; 3; Dj 2,17-18; Gal 3,28; 1 Pt 3,7

94 Rim 12,4-8; 1 Kor 12,4-11; Ef 4,7-16; 1 Pt 4,10-11

95 1 Sol 5,19-20; 1 Tim 4,11-14

96 Manilski proglas, 14

duhovne darove vodstva i pouke mogu primiti i koristiti ih u službi kako žene tako i muškarci.⁹⁷ Pozivamo obje strane da:

- 1) Prihvatimo jedni druge, bez osude u odnosu na predmet spora, jer iako se možda ne slažemo, nemamo razloga za podjele, destruktivan govor, ili bezbožno neprijateljstvo jednih prema drugima.⁹⁸
 - 2) Pažljivo zajedno proučavamo Pismo, uz dužno poštovanje za kontekst i kulturu izvornog autora i suvremenih čitatelja.
 - 3) Shvatimo da moramo pokazati suosjećanje tamo gdje postoji istinska bol; moramo ustati protiv nepravde i nedostatka integriteta gdje oni izostaju, a tamo gdje se očituje otpor djelu Duha Svetoga u bilo kojoj sestri ili bratu moramo se pokajati.
 - 4) Obvezujemo se na model služenja, muškaraca i žena, koji će odražavati služenje Isusa Krista, a ne svjetovnu težnju za moći i statusom.
- C) Potičemo crkve da priznaju pobožne žene koje podučavaju i grade ono što je dobro, kao što je Pavao naložio⁹⁹, i širom otvorimo vrata mogućnostima za službu žena u obrazovanju, služenju i vodstvu, posebice u kontekstima u kojima evanđelje izaziva nepravedne kulturne tradicije. Želimo vidjeti da žene ne budu spriječene u korištenju Božjih darova ili nasljedovanju Božjeg poziva za njihove živote.

4. Teološka naobrazba i misija

Novi zavjet prikazuje blisko partnerstvo između rada na evangelizaciji i osnivanju crkava (primjerice, apostol Pavao) i rada na izgradnji crkava (primjerice Timotej i Apolon). Objе su zadaće sadržane u Velikom poslanju, gdje Isus opisuje način činjenja ljude učenicima u kategorijama evangelizacije (najprije 'krsteći ih') i 'učeci ih vršiti sve što sam vam zapovjedio.' Teološko obrazovanje dio je misije i nadilazi evangelizaciju.¹⁰⁰

Poslanje Crkve na zemlji je da služi Božjoj misiji, a misija teološkog obrazovanja je da jača i prati misiju Crkve. Teološko obrazovanje služi prije svega da osposobi one koji vode Crkvu kao pastori – učitelji, opremi ih za vjerno, relevantno i jasno podučavanje istina Riječi Božje, i drugo, za opremanje svekolikog Božjeg

97 1 Tim 2,12; 1 Kor 14,33-35; Tit 2,3-5; Dj 18,26; 21,9; Rim 16,1-5, 7; Fil 4,2-3; Kol 4,15; 1 Kor 11,5; 14,3-5

98 Rim 14,1-13

99 Tit 2,3-5

100 Kol 1,28-29; Dj 19,8-10; 20,20,27; 1 Kor 3,5-9

naroda za misijski zadatak razumijevanja i relevantnog komuniciranja Božje istine u svakom kulturnom kontekstu. Teološko je obrazovanje uključeno u duhovno ratovanje, jer 'oružje našeg vojevanja nije tjelesno, nego je snažno Bogu za rušenje utvrda, rušeći mudrovanja i svaku uzornost koja se podiže protiv spoznaje Boga, te zarobljujući svaki um na poslušnost Kristu.'¹⁰¹

- A) Svi mi koji vodimo crkve i misijske organizacije moramo biti svjesni da je teološko obrazovanje u svojoj biti misijsko. Oni od nas koji nude teološko obrazovanje moraju se pobrinuti da osiguraju njegovu misijsku usmjerenost, jer njegovo mjesto unutar znanstvene zajednice nije samo sebi cilj, već mu je cilj da služi misiji Crkve u svijetu.
- B) Teološko obrazovanje stoji u partnerstvu sa svim oblicima misijskog angažmana. Poticati ćemo i podržavati sve koji pružaju teološko obrazovanje vjerno Bibliji, formalno i neformalno, na mjesnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.
- C) Pozivamo da institucije i programi teološkog obrazovanja prođu 'misijsku provjeru' programa, struktura i etosa kako bi se osiguralo da oni zaista služe potrebama i izazovima s kojima se susreće Crkva u njihovim kulturama.
- D) Želimo da svi osnivači crkava i teološki nastavnici postave Bibliju u središte svojih partnerstava, i to ne samo u doktrinarnim izričajima već i u praksi. Evangelizatori moraju koristiti Bibliju kao vrhovni izvor sadržaja i autoritet svoje poruke. Nastavnici teologije moraju vratiti u središte proučavanje Biblije kao temeljnu disciplinu u kršćanskoj teologiji, koja integrira i prožima sva druga područja proučavanja i primjene. Iznad svega, teološko obrazovanje mora služiti za opremanje pastora – učitelja za njihovu prvotnu odgovornost propovijedanja i poučavanja Biblije.¹⁰²

ZAKLJUČAK

Bog je u Kristu pomirio svijet sa sobom. Duh Božji je bio u Cape Townu, pozivajući Kristovu Crkvu da bude ambasador Božje pomirujuće ljubavi za svijet. Bog je održao obećanje u svojoj Riječi, jer kad se njegov narod okupio u Kristovo ime,

101 2 Kor 10,4-5

102 2 Tim 2,2; 4,1-2; 1 Tim 3,2b; 4,11-14; Tit 1,9; 2,1

Gospodin Isus Krist je bio među nama, i hodao među nama.¹⁰³

Nastojali smo slušati glas Gospodina Isusa Krista. I u svom milosrđu, po Duhu Svetome, Krist je govorio svojim ljudima koji su ga slušali. Kroz mnoge glasove izlaganja Biblije, plenarne propovijedi, i grupne diskusije, dvije su se teme ponavljale:

- Potreba za radikalnim poslušnim učenishtvom, koje vodi do zrelosti, rasta u dubinu kao i rasta u broju;
- Potreba za radikalnim, u križu usredotočenim pomirenjem, koje vodi do jedinstva, rasta u ljubavi, kao i rastu u vjeri i nadi.

Učeništvo i pomirenje su neophodni u našoj misiji. Tugujemo nad sablazni naše površnosti i nedostatka učenishтва te sablazni nejedinstva i nedostatka ljubavi. Oboje ozbiljno šteti našem svjedocenju Evanđelja.

Prepoznamo glas Gospodina Isusa Krista u ta dva izazova jer odgovaraju dvjema najizravnijim Kristovim riječima Crkvi kako je to zabilježeno u evanđeljima. U Evanđelju po Mateju, Isus nam je dao naš primarni mandat – učiniti učenicima sve narode. U Ivanovu evanđelju, Isus nam je dao našu primarnu metodu – da ljubimo jedni druge, kako bi svijet prepoznao da smo Isusovi učenici. Ne trebamo biti iznenađeni, već se radije radovati jer smo čuli Učiteljev glas, kad Krist svom narodu okupljenom iz cijeloga svijeta, govori o istim stvarima 2.000 godina kasnije. Učinite učenicima. Ljubite jedan drugoga.

Učinite učenicima

Biblijska misija zahtijeva da oni koji tvrde da su Kristovi njemu nalikuju, uzimajući svoj križ, zaniječū sebe, nasljeđujući ga na putu poniznosti, ljubavi, integriteta, velikodušnosti, i služenja. Ne uspjeti u učenishtvu i činjenju učenika, znači ne uspjeti na osnovnoj razini naše misije. Kristov poziv njegovoj Crkvi do nas dolazi iznova sa stranica evanđelja: ‘Dođi i slijedi me’ te ‘idite i učinite mojim učenicima.’

Ljubite jedan drugoga

Tri put je Isus ponovio: ‘Novu vam zapovijed dajem, da ljubite jedni druge; kao što sam ja vama iskazao ljubav da i vi ljubite jedni druge.’¹⁰⁴ Tri put je Isus molio: ‘Oče da budu jedno.’¹⁰⁵ Oboje, i nalog i molitva su misijski. ‘Po ovom će svi znati da ste moji učenici, ako ljubite jedni druge.’ ‘Da tako budu savršeni, okupljeni u jedno - kako bi svijet spoznao da si me ti poslao.’ Isus nije mogao jasnije

103 Lev 26,11-12; Mt 18,20; 28,2

104 Iv 13,34; 15,12; 17

105 Iv 17,21-23

izraziti svoj stav. Evangelizacija svijeta i priznavanje Kristova božanstva su ili potpomognute ili spriječene time što ga slušamo u praksi ili ne. Kristov poziv i poziv njegovih apostola nam iznova dolazi: 'Ljubite jedni druge', 'Uložite svaki napor kako bi sačuvali jedinstvo Duha, svezom mira.'¹⁰⁶ Zbog Božje misije obnavljamo naše opredjeljenje da ćemo poslušati ovu 'poruku koju smo čuli od početka.'¹⁰⁷ Kad kršćani žive u pomirenom jedinstvu ljubavi, snagom Duha Svetoga, svijet će doći do spoznaje Isusa čiji smo učenici i upoznati Oca koji ga je poslao.

U ime Boga Oca, Sina i Duha Svetoga, te na jedinom temelju vjere u Božje beskrajno milosrđe i milosti koja nas spašava, iskreno čeznemo i molimo za reformaciju biblijskog učenja i revoluciju kristolike ljubavi.

Ovo je naša molitva i činimo ju našim opredjeljenjem za Gospodina kojeg ljubimo i radi svijeta kojemu služimo u njegovo ime.

Preveo Giorgio Grlj

Prvi dio lektorirali su Ruben Knežević i Krešimir Šimić

Drugi dio lektorirao je Boris Beck

106 Ef 4,1-6; Kol 3,12-14; 1 Sol 4,9-10; 1 Pt 1,22; 1 Iv 3,11-14; 4,7-21

107 1 Iv 3,11